

Pedagogisch beleidsplan BSO

Ons Kindbureau

Beleidsplan - Werkplan 2021

**ons
kind
bureau**
verbindt opvang met onderwijs

Inhoud

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN BSO	0
ONS KINDBUREAU	0
PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN BSO	3
INTERACTIEVAARDIGHEDEN	4
SENSITIEVE RESPONSIVITEIT	4
RESPECT VOOR AUTONOMIE VAN HET KIND	4
STRUCTUREREN EN GRENZEN STELLEN.....	4
.....	5
PRATEN EN UITLEGGEN	5
ONTWIKKELINGSSTIMULERING	5
BEGELEIDEN VAN INTERACTIES	5
WELBEVINDEN EN BETROKKENHEID.....	6
PEDAGOGISCHE INZET	7
PEDAGOGISCH WERKER - KIND INTERACTIE.....	7
GROEP	7
SPEEL-LEEROMGEVING	7
ACTIVITEITEN.....	7
PEDAGOGISCHE BASISDOELEN	8
BIEDEN VAN EMOTIONELE VEILIGHEID.....	9
GELEGENHEID BIEDEN VOOR HET ONTWIKKELEN VAN PERSOONLIJKE COMPETENTIE	11
GELEGENHEID BIEDEN VOOR HET ONTWIKKELEN VAN SOCIALE COMPETENTIE	20
OVERDRAGEN VAN WAARDEN EN NORMEN.....	24
WERKPLAN DE HOVEN	26
MISSIE EN VISIE KINDCENTRUM	26
VANUIT WELKE MISSIE WERKEN WIJ?.....	26
BESCHRIJVING KINDCENTRUM	28
STAMGROEPEN.....	28
GROEPSINDELING	29
BEROEPSKRACHT-KINDRATIO (BKR).....	30
OP DE GROEP.....	33
ONZE DAGINDELING.....	33
HOE KAN EEN DAG ERUIT ZIEN?.....	33
AFSPRAKEN HALEN EN BRENGEN.....	33
TAFELMOMENTEN	33
PEDAGOGISCH HANDELEN	35
PEDAGOGISCH HANDELEN BIJ WENNEN	35
PEDAGOGISCH HANDELEN BIJ TAFELMOMENTEN.....	37
PEDAGOGISCH HANDELEN BIJ VRIJ SPEL	38
PEDAGOGISCH HANDELEN BIJ ACTIVITEITEN	40
PEDAGOGISCH HANDELEN BIJ BUITEN SPELEN.....	41

SCHIJF VAN VIJF VOOR SPEELGOED EN INZET DOENKIDS	42
GEbruik VAN DIGITALE MEDIA.....	44
KINDERPARTICIPATIE	45
MENTOR	46
OBSERVATIES EN KINDPORTFOLIO'S	46
SIGNALEREN	46
OUderBETROKKENHEID	48
OVERDRACHT EN DOORGAANDE LEERLIJN KINDCENTRUM.....	48
INTAKEGESPREK.....	48
WENBELEID	48
UITWISSELEN VAN INFORMATIE	49
OUDERCOMMISSIE	49
EXTRA DAG AFNAME/INCIDENTEEL RUILEN.....	50
KLACHTENPROCEDURE	52
KWALITEITSBORGING	53
DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING	53
AANDACHT VOOR PEDAGOGISCHE KWALITEIT	53
PEDAGOGISCH COACH/BELEIDSMEDEWERKER	53
PROTOCOLLEN.....	55
PERSONEEL	58
VASTE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS	58
OPLEIDINGSEISEN	58
BEROEPSKRACHTEN IN OPLEIDING, STAGIAIRES EN VRIJWILLIGERS	58
SOCIALE KAART	60
LITERATUUR.....	63

Pedagogisch beleidsplan BSO

Aan het begin van het leven maakt de mens een enorme ontwikkeling door. De groei naar volwassenheid is een proces waarin het kind zich ontplooid. Een goede start begint bij een veilige, liefdevolle en vertrouwde omgeving waarin het kind zich geborgen voelt. Respectvol omgaan met de eigenheid van ieder kind vormt hierbij een belangrijk voorwaarde. Dit onder leiding van professionele pedagogische medewerkers, die zorgen voor duidelijkheid, regelmaat en structuur. Maar bovenal in een omgeving waar het kind zichzelf mag zijn. Wij stellen hoge eisen aan de kwaliteit van de zorg en stellen uw kind daarin centraal. Uw kind is het kostbaarste bezit en onze zorg daarom meer dan waard!

In dit pedagogische beleid leest u hoe we te werk gaan. Dit beleid vormt de basis voor de manier waarop wij werken.

Waar ouders geschreven staat kan ook gelezen worden: ouder of verzorger. Mocht u na het lezen van het pedagogisch beleidsplan vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de manager van de locatie.

Interactievaardigheden

In de communicatie en omgang met de kinderen maakt de pedagogisch medewerker gebruik van interactievaardigheden. Dit zijn de vaardigheden van de pedagogisch medewerker tijdens de interacties/omgang met alle kinderen in de groep. Deze interactievaardigheden zijn belangrijk, omdat deze van invloed zijn op de ontwikkeling en welzijn van de kinderen in de groep. Er zijn 6 interactievaardigheden. Onderverdeeld in basisvaardigheden en educatieve vaardigheden.

3 basis interactievaardigheden

Sensitieve responsiviteit

De pedagogisch medewerker is gevoelig voor de signalen die een kind afgeeft, door goed te kijken proberen te begrijpen wat het kind bedoelt. De pedagogisch medewerker gaat sensitief (gevoelig) in op de initiatieven en signalen van een kind. Bijvoorbeeld wanneer een kind zich niet lekker voelt, behoefte heeft aan contact of een andere vorm van emotionele ondersteuning. Dit vraagt dat ze oog heeft voor de signalen van een kind, deze goed weet te interpreteren en dat ze er tijdig en goed op reageert. Dit zorgt ervoor dat het kind zich begrepen, geaccepteerd en veilig voelt.

Respect voor autonomie van het kind

Wanneer kinderen zich veilig voelen, durven ze op ontdekking uit te gaan en hun vaardigheden te oefenen. Maar naast een gevoel van veiligheid is het ook belangrijk dat een kind de mogelijkheid krijgt om dingen zelf te doen en uit te proberen. Een pedagogisch medewerker die de autonomie respecteert stimuleert kinderen om zoveel mogelijk dingen zelf te proberen, zelf op te lossen en respecteert dit ook. Ze commandeert niet, maar vraagt ze mee te helpen. Dit heeft een positief effect op hun zelfbeeld en hun gevoel van zelfvertrouwen.

Structureren en grenzen stellen

Hierbij gaat het erom dat de pedagogisch medewerker de kinderen op een goede manier duidelijk kan maken wat zij van de kinderen in de groep verwacht en hoe ze ervoor zorgt dat de kinderen zich daaraan houden. Met deze vaardigheid kan een pedagogisch medewerker aan kinderen duidelijk maken wat er van hen wordt verwacht en zorgt hij/zij ervoor dat de kinderen zich er ook aan houden. Als pedagogisch medewerker structureer je situaties, activiteiten en taken voor kinderen op zo'n manier dat het voor hen duidelijk en te overzien is. Er worden bepaalde grenzen tijdig gesteld zodat kinderen zich niet voortdurend in overtreding wanen of de opvoeder zich niet de hele tijd een politieagent voelt.

3 educatieve interactievaardigheden

Praten en uitleggen

De hele dag communiceren pedagogisch medewerkers met de kinderen. Zowel verbaal als non-verbaal. Kinderen leren taal door te communiceren met volwassenen en andere kinderen. Je benoemt wat je doet en wat er gebeurt. Daarnaast benoem je gevoelens van de kinderen en gaat daarbij steeds na of je de intentie van de kinderen goed verwoord hebt. Je past je aan het begripsniveau en de interesse van de kinderen.

Ontwikkelingsstimulering

Het gaat hier om het stimuleren van de persoonlijke competentie van kinderen. Het gaat om de extra dingen die een professioneel opvoeder doet om de motorische –, cognitieve –, taal –, sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen te stimuleren. Je richt als het ware als pedagogisch medewerker de aandacht van de kinderen op nieuwe dingen. Dit doe je door nieuwe activiteiten of nieuw speelmateriaal aan te bieden of ze te wijzen op nieuwe mogelijkheden van bestaand speelmateriaal. Je biedt niet alleen extra stimulering maar stemt dit ook af op de interesse-, de behoefte en het ontwikkelingsniveau van de kinderen.

Begeleiden van interacties

Een pedagogisch medewerker heeft te maken met een groep kinderen. Deze kinderen zijn ook met elkaar in interactie. Daarin doen ze zowel negatieve als positieve ervaringen op die van invloed kunnen zijn op hun gevoel van welbevinden en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Het is daarom nodig dat pedagogisch medewerkers deze interacties waar nodig goed begeleiden. Een pedagogisch medewerker die de interacties tussen kinderen goed begeleidt besteedt niet alleen aandacht aan de negatieve interacties en conflicten tussen kinderen. De pedagogisch medewerker reageert ook vooral positief wanneer de kinderen positief en pro-sociaal gedrag laten zien. Dit kun je als pedagogisch medewerker actief stimuleren door de kinderen aan te moedigen elkaar te helpen, samen te werken, naar elkaar te luisteren en elkaars werk te bewonderen.

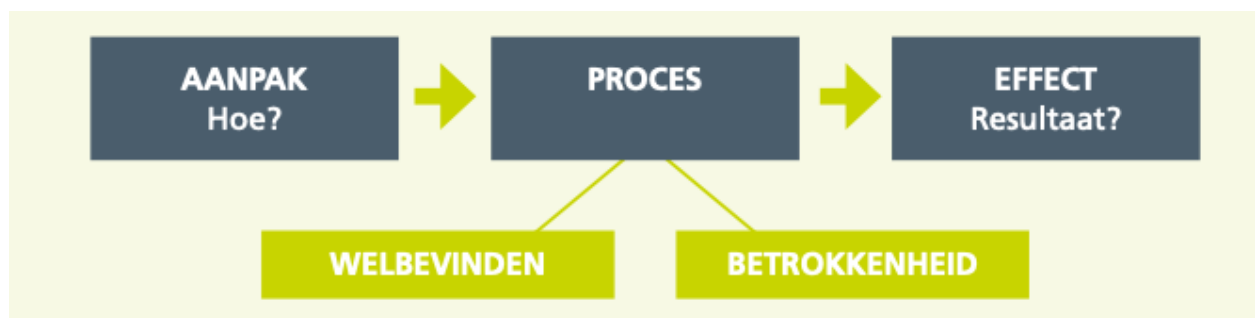
Wanneer je als pedagogisch medewerker deze 6 interactievaardigheden toepast in het professioneel handelen, werk je, volgens Marianne Riksen-Walraven, respectvol en verbeter je de kwaliteit van de opvoedsetting!

Welbevinden en betrokkenheid

Laevers omschrijft welbevinden als: 'Kinderen met een hoog welbevinden beleven plezier, hebben deugd aan elkaar en aan de dingen, ze genieten. Ze stralen vitaliteit en tegelijk ontspanning en innerlijke rust uit. Ze stellen zich open en ontvankelijk op voor wat op hen afkomt. Ze zijn spontaan en durven zichzelf te zijn.'

En betrokkenheid als: 'Kinderen met een hoge mate van betrokkenheid zijn uitermate geconcentreerd, van binnenuit gemotiveerd en gedreven aan de slag. Ze laten de activiteit niet makkelijk los. Kenmerkend is ook een intense mentale activiteit, waarbij ze zich bewegen aan de grens van hun mogelijkheden.'

Welbevinden en betrokkenheid zijn eigenlijk de basisvoorwaarden om te kunnen ontwikkelen. Zit een kind lekker in zijn vel en is het betrokken bij de dingen die het doet, dan wil een kind ontdekken en ontwikkelt het zich. Dit ontwikkelen rangschikken we in verschillende gebieden (ontwikkelgebieden) waarover hieronder meer.

Pedagogische inzet

Binnen Ons Kindbureau werken we met de Kwaliteitsboom van Kiki. Met de volgende pedagogische inzet werken we aan onze doelen.

Pedagogisch werker – kind interactie

Hoe communiceert of praat de pedagogisch medewerker met kinderen en hoe gaat ze in het algemeen met de kinderen om. Verbaal en non-verbaal.

Groep

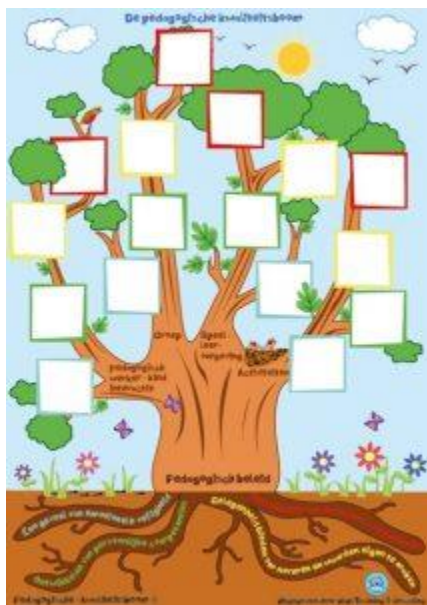
Unieke ontwikkelingsmogelijkheden voor het kind waarin veel gezinnen niet kunnen voorzien.

Speel-leeromgeving

Inrichting en aanbod van materialen. Gebruik maken van de ruimte om een veilige sfeer te scheppen. Met aandacht voor akoestiek, licht, kleur en indeling van de ruimte is veel te bereiken ten behoeve van welzijn van de kinderen in de opvang. Exploratie en ‘vrij’ spel zijn belangrijk.

Activiteiten

Het aanbieden van ‘vaste’ activiteiten, ‘bijzondere’ activiteiten en de vaardigheid van de pedagogisch medewerker om de activiteiten aan te bieden. Welke condities worden er geschept? Individuele kinderen activiteiten aanbieden en in de groep. Wanneer is er vrij spel.

Pedagogische basisdoelen

Van 1998 tot 2001 was Marianne Riksen-Walraven hoogleraar pedagogiek voor de kinderopvang. Het opvoeden van kinderen wordt sinds die tijd erkend als een leefomgeving tussen het gezin en school. Opvoeders in deze drie leefomgevingen hebben allemaal hetzelfde doel voor ogen: kinderen de kans geven om zich te ontwikkelen tot volwassenen die hun plek hebben gevonden in onze samenleving en daar binnen hun eigen mogelijkheden, op een 'gezonde' manier in kunnen functioneren. Iedereen in de leefomgevingen van kinderen draagt daaraan op eigen manier bij, afhankelijk van de ontwikkelingsfase van kinderen en de mogelijkheden die de leefomgeving biedt. Daarom heeft Marianne Riksen-Walraven gemeenschappelijke basisdoelen geformuleerd voor de opvoeding in de kinderopvang en het gezin, aan de hand van de vraag wat kinderen in de eerste levensjaren nodig hebben voor hun welzijn en ontwikkeling. Deze basisdoelen zijn opgenomen in de Wet Kinderopvang.

In ons Pedagogisch Beleidsplan gaan we uit van de vier pedagogische basisdoelen, die professor J.M.A. Riksen-Walraven heeft geformuleerd voor de opvoeding van kinderen in het gezin en in de kinderopvang. Zij vormen de basis van ons werk.

1. Het bieden van emotionele veiligheid.

Elk kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Ontdekt en leert hoe de wereld in elkaar zit door ervaringen op te doen. Belangrijk is dat het kind vertrouwd is op de kinderopvang, met de pedagogisch medewerker en andere kinderen. Het kind kan vanuit het vertrouwen gaan ontdekken, steeds een stapje verder.

2. Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van persoonlijke competentie.

In de omgang met de andere kinderen en de pedagogisch medewerkers ontwikkelen de kinderen persoonskenmerken als zelfstandigheid, zelfvertrouwen en creativiteit.

Uiteraard helpen de pedagogisch medewerker hierbij door een positieve benadering.

3. Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van sociale competentie.

In de groep met de andere kinderen leren de kinderen communiceren en onderhandelen. Ze leren conflicten zoveel mogelijk zelf op te lossen. Ze leren rekening houden met anderen en ervaren hun gebondenheid in en met de groep. Er is altijd de mogelijkheid voor het kind zich even terug te trekken.

4. Overdragen van waarden en normen

Wij dragen we de waarden en normen over die wij belangrijk vinden: er is respect voor elkaar, er wordt rekening gehouden met elkaar, helpen elkaar en doen elkaar geen pijn.

Bieden van emotionele veiligheid

Het gevoel van veiligheid wordt gezien als de belangrijkste 'basale' pedagogische doelstelling. Het bieden van emotionele veiligheid is niet alleen belangrijk voor het 'welbevinden', het bieden van een veilig 'klimaat' is ook een voorwaarde voor het realiseren van de andere pedagogische basisdoelen. Wij hebben speciaal aandacht voor een goede en gezonde gehechtheidsrelatie. De wijze waarop de hechting tot stand komt heeft een voorspellende waarde voor de emotionele ontwikkeling van kinderen op latere leeftijd en het niet veilig gehecht zijn kan leiden tot allerlei uitdagingen als leerproblemen, lage eigenwaarde en het aangaan van relaties.

Een veilige hechting

Edward Bowlby was een Britse psychiater die bekend is geworden door zijn theorieën over hechting tussen opvoeders en kinderen. Hij benadrukte het belang van een goede interactie tussen kinderen en hun opvoeders om een goede hechting tot stand te laten komen. Bowlby geloofde dat met name een sensitieve houding van de opvoeders voor de signalen van het kind een veilige hechting tot stand liet komen.

Hechting en gehechtheid worden beschreven in de gehechtheidstheorie van Bowlby. Voor een veilige hechting is het van belang dat de opvoeder gevoelig is voor de signalen van het kind (bijvoorbeeld door het te troosten wanneer het huult), de autonomie van het kind respecteert, en steun en structuur biedt. De gehechtheid van een kind weerspiegelt in feite de opvoedingsgeschiedenis die het kind met zijn opvoeder heeft (Van IJzendoorn 2008).

Veiligheid als basis

De Amerikaanse psycholoog Abraham Maslow heeft de basisbehoeften van kinderen weergegeven in een pyramide, met aan de basis de 'primaire biologische behoeften' zoals eten, drinken, warmte en veiligheid en daarboven 'bestaanszekerheid'. De zekerheid dat het zo zal blijven. De Belgische professor Ferre Laevers heeft dit als volgt benoemd:

1. Lichamelijke behoeften.
2. Behoefte aan het ontvangen en geven van liefde.
3. Behoefte aan veiligheid, duidelijkheid en continuïteit.

De volgorde van deze basisbehoeften is niet willekeurig. Als aan de eerste behoefte niet wordt voldaan komen kinderen niet toe aan het vervullen van de andere behoeften. In de praktijk kunnen kinderen rekenen op de pedagogisch medewerker. De pedagogisch medewerkers zien, horen en voelen snel aan wanneer kinderen hen nodig hebben of aandacht vragen. Een aai over de bol, een knuffel, een zetje in de rug of een compliment. Er is daarbij respect voor de eigenheid van alle kinderen. We zijn flexibel en geven kinderen de ruimte om 'zelf' te doen, 'zelf' te ontdekken en geven kinderen de 'leiding' in hun eigen ontwikkeling. Er is een veilige balans tussen het zelf doen en een veilige omgeving waarin kinderen dat doen. De kinderen hebben een vaste kracht die ze (bijna) elke dag zien. Er is ruim aandacht voor het wennen van

kinderen en het introduceren in kleine groepjes. De pedagogisch medewerkers bieden structuur in de dag en iedere dag heeft zo zijn ritme dat herkend wordt door de kinderen. Als de kinderen binnen komen is er veel aandacht en worden ze verwelkomd in een warm 'nest'.

Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van persoonlijke competentie

Wij vinden het belangrijk dat het kind lekker in zijn vel zit, vaardigheden kan opdoen en zijn persoonskenmerken kan ontwikkelen. De pedagogisch medewerker heeft oog voor ieder kind op de groep. Benadert het kind op een respectvolle manier en vanuit interesse. Er wordt ruimte geboden voor de eigen ideeën van het kind, waarbij de pedagogisch medewerker aanmoedigt en uitdaagt.

De brede ontwikkeling

Om kinderen de mogelijkheid te bieden zich persoonlijk te ontwikkelen gaat het om vijf ontwikkelingsgebieden.

1. Motorische en sensomotorische ontwikkeling
2. Sociaal-emotionele ontwikkeling
3. Cognitieve ontwikkeling
4. Spraak- en taalontwikkeling
5. Creatieve ontwikkeling

De verschillende ontwikkelingsgebieden hangen met elkaar samen en beïnvloeden elkaar. Ze vormen tezamen de 'brede ontwikkeling'.

Motorische en sensomotorische ontwikkeling:

- 4 tot 6 jaar: Op deze leeftijd krijgen de kinderen al meer hun spieren onder controle en kunnen ze bijvoorbeeld een bal gooien die een ander kan vangen. Ze gaan leren fietsen, klimmen en schaatsen. Daarnaast kunnen ze een lange trap af lopen, soms nog met een beetje hulp. De kinderen leren snel, omdat ze veel oefenen.

- De fijne motoriek ontwikkelt verder. Ze gaan meer hun naam schrijven en schrijven letters na, ze gaan zich focussen op de meer fijnere motoriek. De kinderen zijn op deze leeftijd zindelijk.
- 6 tot 9 jaar: De fysieke groei bij deze leeftijd gaat relatief gezien langzamer dan in de peuter- en kleutertijd. De kinderen groeien in lengte en gewicht. De fysieke vaardigheden groeien wel in een snel tempo. Ze kunnen nu met gemak bijvoorbeeld fietsen en touwtjespringen. De fijne motoriek ontwikkelt zich doordat de kinderen bijvoorbeeld de letters leren schrijven en schoenen strikken.
- 9 tot 12 jaar: De kinderen groeien fysiek door en kunnen bijvoorbeeld bij een spel een bal onderscheppen wanneer deze overgegooid wordt en kunnen ze steeds hoger springen. De kinderen op deze leeftijd kunnen bijna net zo makkelijk een voorwerp hanteren al volwassenen.

Voorbeeld pedagogische inzet 'groep en activiteit': De pedagogische medewerker kijkt naar wat het kind al kan en stimuleert hierin de ontwikkeling. Bijvoorbeeld de pedagogische medewerker, Erik, gooit een bal naar Pien. Pien vangt de bal met twee handen. Er sluiten meer kinderen aan om de bal te vangen. Nu mogen de kinderen hun handen op hun rug doen en wanneer Erik de bal gooit mogen ze proberen de bal te vangen. In het begin vindt Pien dit heel moeilijk, maar Erik moedigt haar aan en gooit de bal met een boog. Uiteindelijk lukt het Pien om de bal te vangen. Nu mag een ander kind de bal gooien naar de kinderen. Af en toe gaat dit gepaard met een schijnbeweging

Sociaal emotionele ontwikkeling:

- 4 tot 6 jaar: De kinderen beginnen zich te beseffen dat ze een zelfstandig persoon zijn met een eigen wil. Ze maken beslissingen en moeten ondersteund worden naar hun onafhankelijkheid. De kinderen zien vrienden als iemand die aardig is en met wie ze speelgoed kunnen delen. Daarnaast zien ze vrienden als iemand die veel tijd met hen doorbrengt. Ze laten de persoonlijke eigenschappen van de ander niet tot weinig meewegen. Als de ander aardig is tegen ze, dan zien ze in hem een vriend.
- 6 tot 9 jaar: De kinderen proberen hun eigen ik te ontdekken. Ze spelen, sporten en leren in groepen en proberen daarbinnen hun plek te vinden. Ze krijgen te maken met minderwaardigheidsgevoelens en zullen dit moeten verwerken. De kinderen beschrijven hun eigenschappen als 'ik ben een goede tikker', een eigenschap die is afgeleid van een externe activiteit. De kinderen laten de persoonlijke eigenschappen van anderen meewegen wat betreft vriendschap. Ze bouwen wederzijds vertrouwen op en vrienden worden gezien als iemand die er voor ze is.
- 9 tot 12 jaar: Deze kinderen ontwikkelen zich in principe hetzelfde als de 6 tot 9-jarigen. Ze zijn op zoek naar hun eigen identiteit. De kinderen beschrijven hun eigenschappen als 'ik ben slim, vriendelijk en aardig tegenover mijn vrienden'. Deze eigenschappen zijn meer gericht op het kind zelf. De kinderen gaan zichzelf meer vergelijken met andere kinderen van hun leeftijd. Vriendschappen worden ingewikkelder en conflicten worden serieus genomen. Er worden verontschuldiging verwacht. Loyaliteit en intimiteit worden steeds belangrijker in de vriendschappen. De kinderen kijken naar welk gedrag ze waarderen en niet waarderen bij een ander en baseren daarop hun vriendschap.

Voorbeeld pedagogische inzet 'groep en pedagogisch medewerker-kind interactie': Kinderen van 9 tot 12 jaar zijn op erg gevoelig voor het gedrag van hun leeftijdsgenoten en hoe ze door hen gezien worden ('wie ben ik, wat kan ik'). De pedagogisch medewerker laat de kinderen zelf keuzes maken en laat de kinderen weten dat ze in geval van vragen bij haar terecht kunnen voor hulp of advies.

Voorbeeld pedagogische inzet 'groep en activiteit': De pedagogisch medewerker Patty leest de kinderen interactief voor uit een prentenboek. De kinderen luisteren actief. Patty vraagt de kinderen wat er zou gebeuren in het boek. De kinderen proberen uit te leggen wat ze denken en Patty leest verder. Tussendoor heeft ze gesprekken met de kinderen over het boek. Aan het einde van het verhaal vraagt ze wat er allemaal gebeurd is in het boek en wat ze gezien hebben.

Spraak- en taalontwikkeling:

- 4 tot 6 jaar: De kinderen gaan al snel langere en complexere zinnen maken. Hun woordschat groeit en ze beginnen besef te krijgen van grammatica.
- 6 tot 9 jaar: De woordenschat blijft groeien in een snel tempo en hun grammatica verbeterd. Daarnaast weten ze dat ze naar elkaar moeten luisteren, maar is dit soms lastig en praten ze langs elkaar heen. Ze zullen ook meer vragen gaan stellen wanneer iets niet helemaal duidelijk is. De kinderen zullen ook meer gaan lezen en ontwikkelt daarbij zijn leesvaardigheid.
- 9 tot 12 jaar: De woordschat blijft zich ontwikkelen en hun grammatica ook. Ze beginnen bijzinnen te gebruiken, zoals 'als jij de afwast, droog ik af'. Daarnaast leren ze naar elkaar te luisteren en erop te reageren. De kinderen gaan het lezen gebruiken om te leren. Ze begrijpen de tekst.

Voorbeeld pedagogische inzet 'groep en pedagogisch medewerker-kind interactie': Samen met Teun gaat de pedagogische medewerker, Wim, op de bank zitten. Teun heeft namelijk gevraagd of hij een keer een boekje mag voorlezen aan de kinderen. Een aantal kinderen gaan erbij zitten. Teun leest een kort en simpel verhaaltje voor. Soms kijkt hij Wim aan om te kijken of hij het goed doet. Wim knikt hem bemoedigend toe en luistert aandachtig.

Voorbeeld pedagogische inzet 'activiteit en speel-leeromgeving': De pedagogisch medewerkers hebben een speurtocht uitgestippeld op het schoolplein. De kinderen gaan in tweetallen de opdrachten uitvoeren. Ze lezen samen de opdracht en voeren deze uit. Onno en Wies rennen naar een opdracht. Onno leest voor "Pak allebei een lepel en een ei. Doe de lepel in je mond met het ei erop. Doe je handen op je rug. Loop hiermee naar de volgende opdracht, maar zorg ervoor dat je het ei niet laat vallen. Laat je het ei toch vallen, dan moet je opnieuw beginnen. Succes!". Wies en Onno voeren de opdracht uit.

Voorbeeld pedagogische inzet 'activiteit en groep': De pedagogisch medewerker, Mieke, en de kinderen zitten aan tafel en gaan fruit eten. Mieke vertelt dat zij 4 appels heeft en 2 mandarijnen. Hoeveel fruit is dat in totaal? Rik, 5 jaar, zegt dat dit er 6 zijn. Mieke gaat de appels en mandarijnen uitdelen aan de kinderen, ze houdt 1 appel over. Hoeveel fruit heb ik uitgedeeld? Quinn weet te vertellen dat dit er 5 zijn. Wat goed!

Cognitieve ontwikkeling:

- 4 tot 6 jaar: De kinderen hebben steeds meer een groter begrip voor getallen. Ze weten dat ze elk object één keer moeten tellen. Daarnaast kunnen ze eenvoudige optel- en aftreksommen maken door te tellen. De kinderen gaan ook steeds meer gebeurtenissen onthouden. Dit hangt wel af van de impact van de gebeurtenis. Soms kan een vierjarige zijn eerste schooldag na een jaar nog herinneren. Naarmate hij ouder wordt zal deze herinnering verdwijnen. De kinderen gebruiken de omgeving om de wereld beter te leren begrijpen.
- 6 tot 9 jaar: De kinderen leren steeds meer ingewikkelde situaties op te lossen. Ze leren steeds beter met informatie om te gaan. Het kortetermijngeheugen van de kinderen verbeterd aanzienlijk. Ze leren vooral van het doen van activiteiten.
- 9 tot 12 jaar: Voor deze kinderen geldt hetzelfde als voor de 6 tot 9- jarigen. Ze leren meer informatie te verwerken en kunnen steeds meer ingewikkelde situatie oplossen. Het is belangrijk dat de kinderen kunnen experimenteren. Hierdoor leren ze sneller en blijft het beter in het geheugen.

Voorbeeld pedagogische inzet 'speel-leeromgeving en activiteit': De pedagogisch medewerker heeft een grote doos met Knex-spullen. Ze zet deze op tafel en vertelt een verhaal over een jongen die een brug bouwt over een ravijn. De kinderen luisteren aandachtig en raken enthousiast door het verhaal. De kinderen willen ook wel zo'n brug bouwen! Ze gaan in tweetallen aan de slag met bruggen bouwen en ontdekken dat er verschillende bruggen gebouwd kunnen worden.

Voorbeeld pedagogische inzet 'speel-leeromgeving en activiteit': Leo heeft op tv een knikkerbaan gezien en wil deze heel graag maken. Samen met zijn maatje Sam wil hij aan de slag gaan. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat er spullen beschikbaar zijn die ze mogen gebruiken. De kinderen gaan ermee aan de slag en proberen de knikkerbaan steeds uit. Soms valt de knikkerbaan om en verzinnen de kinderen een constructie waarbij de knikkerbaan wel blijft staan. De pedagogisch medewerker hoeft hierbij niet aanwezig te zijn. De kinderen weten bij wie ze moeten zijn als ze hulp nodig hebben.

Creatieve ontwikkeling

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich op verschillende manieren kunnen uiten. Een manier om zich te uiten is creativiteit. Pedagogisch medewerkers sluiten hierbij aan op de belevingswereld van een kind, geven een kind ruimte om zich hierin zelf en in eigen tempo te ontwikkelen. We vinden het belangrijk dat een kind dingen doet waarop het trots kan zijn. Dat dit soms anders wordt dan dat de volwassene had bedacht, moet hierin niet uitmaken: het is zoals het kind het zelf heeft bedoeld. Het werken met verschillende soorten materialen, zoals kosteloos materiaal (kurken, toiletrollen, glazen potjes en plastic flessen) en materialen als verf, potloden, speksteen en klei, helpen een kind bij het prikkelen van de fantasie.

- 4 tot 6 jaar: De kinderen op deze leeftijd spelen vaak bijvoorbeeld een uitgebreid rollenspel. Ze verdelen de rollen, verkleden zich en vertellen wat ze gaan doen. Tijdens dat spel komen ze op creatieve ideeën die ze zullen delen met de anderen. Als pedagogisch medewerker laat je de kinderen gaan en probeer je niet te veel te sturen. De creatieve ontwikkeling groeit wanneer de kinderen meer zelfvertrouwen krijgt. Hierbij is het belangrijk niet veel te sturen en te kijken naar de mogelijkheden.

- 6 tot 9 jaar: De kinderen zijn al motorisch vaardiger met een pen en een kwast. Ze zijn kritisch op hun eigen werk en hun doen en laten. Het is hierbij belangrijk dat de kinderen zelfvertrouwen opbouwen en daarbij is de ondersteuning van de pedagogisch medewerker nodig. Door de kinderen zelfvertrouwen te geven worden ze vaak creatiever.
- 9 tot 12 jaar: De kinderen hebben steeds meer belangstelling voor de werkelijkheid om hen heen. Dit uiten ze dan ook in hun creatieve ontwikkeling. De fantasie moet meer op de werkelijkheid lijken en herkenbaar zijn.

Voorbeeld pedagogische inzet 'speel-leeromgeving en activiteit': De kinderen mogen met Kapla spelen en maken eerst samen een tekening van een gebouw. De pedagogisch medewerker stimuleert de creativiteit en de fantasie door prikkelende vragen te stellen. Eventueel kan de medewerker andere materialen aandragen om toe te voegen aan het spel van de kinderen. Bijvoorbeeld de kinderen willen graag een graffiti tekening maken. De pedagogische medewerker zorgt dat er materiaal beschikbaar is voor de kinderen. De kinderen schrijven hun naam in graffiti letters op het papier en gaan deze secuur inkleuren. De pedagogisch medewerker laat ook zien hoe je de letters in 3D kunt maken. De kinderen vinden dit een erg leuk idee en gaan het uitproberen. De pedagogisch medewerker complimenteert de kinderen over creativiteit van de kinderen.

Voorbeeld pedagogische inzet 'groep en activiteit': De kinderen hebben bedacht dat ze met technisch lego willen spelen. Het ene kind heeft een ontwerp gemaakt, de andere kinderen gaan direct aan de slag met bouwen. Tijdens de bouw lopen ze tegen een probleem aan. Waar nodig kan de pedagogisch medewerker met hen meedenken. Zij leert de kinderen om dingen op een andere manier te bekijken om zo tot een juiste oplossing te komen.

Voorbeeld pedagogische inzet 'activiteit en pedagogisch medewerker-kind interactie': De kinderen mogen op de grond met Kapla spelen. Het ene kind bouwt heel zorgvuldig een hoge toren, twee andere kinderen maken een circuit. De pedagogisch medewerker kijkt, begeleidt, speelt mee en helpt waar nodig. Hiermee stimuleert zij niet alleen de creatieve ontwikkeling maar ook de fijne motoriek, het ruimtelijk inzicht en de fantasie.

De verschillende ontwikkelingsgebieden hangen met elkaar samen en beïnvloeden elkaar. Ze vormen tezamen de 'brede ontwikkeling'.

'Kinderen zijn de 'motor van hun eigen ontwikkeling'

Dit is een uitspraak van de ontwikkelingspsycholoog Vygotsky. Hij maakt een onderscheid tussen dat wat een kind al kan en dat wat een kind kan bereiken als het de hulp krijgt van een volwassene (of een kind dat al verder is). Hij noemt dit de 'zone van de naaste ontwikkeling'. Een volwassene kan kinderen op allerlei manieren aanmoedigen zodat zij nieuwe vaardigheden leren, die als de volwassene niets zou doen, niet of veel later pas geleerd zouden worden. De volwassene brengt het kind naar de 'zone van de naaste ontwikkeling'. Het is daarnaast ook belangrijk dat kinderen verbinding hebben met die 'zone van de naaste ontwikkeling'. Ontwikkelingsstimulering gebeurt bij ons altijd in samenwerking met het kind en sluit aan bij waar de aandacht van kinderen op dat moment naar uitgaat en in het tempo van het kind. Om goed te kunnen aansluiten brengen we de ontwikkeling van kinderen in grote lijnen in kaart. Wij bespreken dit met ouders en als het nodig is maken we samen afspraken. Kinderen leren door ergens zelf mee aan de slag te gaan. We noemen dit ervarend leren. Onze pedagogisch medewerkers geven kinderen de ruimte en mogelijkheid om zelf te ontdekken wat hun mogelijkheden en onmogelijkheden zijn. Deze dynamiek van onderzoeken, ontdekken, spelen en herhalen is een belangrijk aandachtspunt in de ontwikkeling van kinderen. Onze pedagogisch medewerkers kijken gericht naar kinderen. Waar zijn ze mee bezig, waar gaat de aandacht van het kind naartoe en op welke manier onderzoekt een kind. Het kind kan zich ontwikkelen als je het ziet en erop ingaat.

Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van sociale competentie

Wij stimuleren kinderen. Kinderen krijgen de ruimte en kans om kennis en vaardigheden te ontwikkelen.

We bevorderen het contact tussen de kinderen onderling en helpen ze bij het aanleren van sociale vaardigheden. Dit doen wij door bewust te zijn van ieder zijn eigen rol en deze in te zetten als voorbeeldfunctie, en het sociale gedrag van het kind te stimuleren.

- De pedagogische medewerker stimuleert en ondersteunt de kinderen in de onderlinge relaties en interactie.
- De pedagogische medewerker ondersteunt de kinderen in het voorkomen, aangaan en oplossen van conflicten.
- De pedagogische medewerker zorgt voor een goede samenhang in de groep, die maakt dat ieder kind hier een eigen plek in vindt en die recht doet aan zijn of haar persoonlijkheid.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Wij helpen de kinderen bij het voorkomen en oplossen van problemen. Dit doen we door de kinderen bij ons te roepen en ieder zijn verhaal te laten doen, uit te leggen wat er gebeurd is.
Samen zoeken we dan naar een oplossing.
- Stimuleren van positieve groepssfeer, kinderen aanmoedigen dingen samen te doen en te delen. We stimuleren dat kinderen samen dingen doen en samen dingen delen, zowel 'speelgoed en boeken' als 'plezier en verdriet'. We gaan uit van eigen initiatief van kinderen binnen het groepsspel.
- Aanbieden van groepsactiviteiten met aandacht voor evenwicht groepsactiviteiten - individuele activiteiten. We luisteren wat de kinderen willen, daar reageren we op door activiteiten te organiseren of de kinderen zelf te laten organiseren. Als kinderen behoefte hebben aan individuele aandacht, gaan we even met ze kletsen of een spelletje spelen.
- Kinderen geven-en-nemen leren, leren conflicten op te lossen. Dat is belangrijk omdat kinderen op deze manier zich de sociale regels eigen maken. Ze leren sociale vaardigheden zodat ze zelfvertrouwen en eigenwaarde ontwikkelen en straks in staat zijn goed mee te komen in een maatschappij die steeds meer van ze vraagt.

Sociale vaardigheden

Kinderen imiteren elkaar en volwassenen. De pedagogisch medewerkers spelen daarop in door zelf het voorbeeldgedrag te laten zien en op een positieve manier te reageren wanneer een kind voorbeeldgedrag laat zien. Kinderen leren hierdoor om rekening te houden met elkaar, elkaar te troosten, elkaar te helpen en conflicten op te lossen.

Vriendschappen

Vriendschap tussen kinderen is waardevol en speelt een belangrijke rol in het leven van het kind. Vriendschappen geven plezier, bieden emotionele veiligheid en heeft positieve invloed op de sociale competenties en het gevoel van eigenwaarde. Vriendschap ontwikkelt zich tussen kinderen die vaak niet meer dan 6 maanden leeftijdsverschil hebben met dezelfde interesses.

De pedagogisch medewerker is in haar gedrag een belangrijk voorbeeld voor de kinderen. De pedagogisch medewerker zorgt voor een positieve groepssfeer, luistert naar de kinderen en brengt kinderen met elkaar in contact. We leren kinderen dat iedereen erbij hoort en dat onderlinge verschillen ons leven zo mooi maken. We hebben oog voor ieder kind en zijn talenten en door het aanbieden van allerlei verschillende soorten activiteiten de sociale ontwikkeling te stimuleren.

Stimuleren van de ontwikkeling naar zelfstandigheid

De structuur op de BSO is anders dan op het kinderdagverblijf of peuterspeelzaal. Kinderen krijgen meer vrijheid en mogelijkheden, wat aansluit bij hun leeftijd en toenemende zelfstandigheid. Met de kinderen worden afspraken gemaakt met betrekking tot de groepsregels, het buitenspelen en over zelfstandigheid.

Het is belangrijk kinderen te stimuleren dingen zelf te doen, zodat ze zelf ervaren dat ze al veel dingen zelf kunnen. Kinderen krijgen een verantwoordelijkheid in het tafel dekken, opruimen van materialen, maar ook verantwoordelijkheid in hun handelen en reageren op andere kinderen. Dit geeft het kind zelfvertrouwen en een kans tot verdere ontwikkeling. De oudere kinderen hebben wat meer vrijheid dan de jongere kinderen. Zo mogen ze bijvoorbeeld op een gegeven moment zelfstandig naar de BSO komen, buiten spelen en naar huis gaan. Dit gebeurt uitsluitend in overleg en afstemming met de ouder(s).

Voorbeelden van het stimuleren van de zelfstandigheid op de BSO zijn:

- 4-6 jaar: Kinderen van deze leeftijd worden constant begeleid door pedagogisch medewerkers, zowel binnen als buiten het pand. Binnen deze nabijheid worden kinderen door de medewerkers gestimuleerd in hun zelfstandigheid doordat zij steeds meer eigen keuzes kunnen maken en kleine taken zelfstandig mogen uitvoeren.
- 6-9 jaar: De kinderen kunnen steeds meer zelf keuzes maken. Zowel binnen als buiten (in de omheinde, aangrenzende buitenruimte) mogen de kinderen zelfstandig spelen. De kinderen leren dat ze hierover afspraken maken met de pedagogisch medewerker. De medewerker heeft hierin een stimulerende rol.
- 9-13 jaar: De zelfstandigheid en vrijheid van de kinderen wordt steeds groter. Dit betreft keuzes voor activiteiten, maar ook van de plaats waar je speelt. Afstemming met de pedagogisch medewerkers én met ouders is hierin van groot belang. Kinderen leren zich te houden aan de gemaakte afspraken. Naast groepsgerichte activiteiten zijn er ook

keuzeactiviteiten. Keuzeactiviteiten zijn activiteiten waarmee kinderen zelfstandig aan de slag gaan aan de hand van een stappenplan. De pedagogisch medewerker stimuleert de kinderen bij het kiezen en uitvoeren van de keuzeactiviteiten.

Stimuleren van de spelontwikkeling

Zowel binnen als buiten zijn er spelmogelijkheden. Binnen in een speellokaal of buiten. De BSO heeft een buitenspeelruimte waar kinderen vrij kunnen spelen. Dit kan een terrein zijn grenzend aan de BSO of een niet aangrenzende buitenruimte. Dat is bijvoorbeeld een speeltuintje in de buurt, een trapveldje, stukje park of bos, skatebaan, speelplaats, etc. Buiten spelen is belangrijk voor een gezonde ontwikkeling van een kind, want buiten spelen betekent vooral: meer ruimte om te bewegen en te onderzoeken. Bij de keuze van activiteiten is er bewuste aandacht voor de seizoenen en natuurbeleving. Daarom wordt deze activiteit dagelijks actief gestimuleerd.

Voorbeelden hiervan zijn:

- 4-6 jaar: De pedagogisch medewerkers mengen zich actief in het spel van kinderen in de buitenruimte, zij motiveren de kinderen door mee te spelen, vragen te stellen en interesse te tonen. Op deze manier stimuleren zij de ontwikkeling van het spel en de fantasie van de kinderen.
- 6-9 jaar: Kinderen van deze leeftijd vinden het (naast vrij spelen) leuk om mee te doen aan een groeps(bal)spel of een andere georganiseerde activiteit. De pedagogisch medewerkers bieden hierin dagelijks mogelijkheden en stimuleren de kinderen om mee te doen.
- 9-13 jaar: De medewerkers stimuleren de kinderen om dagelijks buiten te spelen. Zij bieden een uitdagende buiten(speel)omgeving, waarbij kinderen geprikkeld worden om te experimenteren, te onderzoeken en te bewegen. De pedagogisch medewerker kan meedoen met het spel, maar kan ook (bewust) afstand nemen.

Overdragen van waarden en normen

Als kinderen opgroeien en hun wereld groter wordt, neemt de zelfstandigheid toe. Ze gaan naar school en de sportclub en gaan steeds meer zelf een mening vormen. Kortom, ze gaan deel uitmaken van onze samenleving. We willen graag dat kinderen opgroeien en zelfstandige, actieve volwassenen worden die verantwoordelijkheid kunnen en willen nemen voor hun eigen gedrag en hun omgeving en die een positieve bijdrage leveren aan de samenleving als geheel, maar kinderen zijn nog volop in ontwikkeling.

Wij ontvangen kinderen van alle culturen. Waar het mogelijk is, wordt er rekening gehouden met de levensbeschouwing en achtergrond van de cultuur van het kind.

Participatie

Kinderparticipatie betekent dat kinderen worden uitgenodigd en aangemoedigd om mee te denken in levensechte situaties. Als kinderen ervaren dat hun mening ertoe doet voelen ze zich gewaardeerd en trots. Het gaat er niet om dat je aan alle wensen tegemoet moet komen. Ook het onderhandelen is een belangrijke vaardigheid die kinderen hier kunnen leren. Op deze manier leren kinderen verantwoordelijkheid te nemen en fouten maken. Het geeft kinderen daadwerkelijk invloed op hun leefomgeving en dat maakt hen vaardig voor nu en later. De pedagogisch medewerkers geven zelf het goede voorbeeld en beseffen zich dat hun rol erg belangrijk is. Er is structuur zodat kinderen de regels leren kennen en grenzen worden respectvol, tactvol en doortastend aangegeven. Er is oog voor alle kinderen. Zo geeft de pedagogisch medewerker ruimte aan alle kinderen en geeft ze kinderen mee dat iedereen erbij hoort, ongeacht achtergrond. En wat voor de kinderen geldt, geldt ook voor pedagogisch medewerker. Er zijn onderlinge verschillen door onze eigen opvoeding en ervaringen, cultuur en etniciteit. We respecteren alle stijlen van opvoeding en gewoonten van ouders en wisselen die onderling uit. Daarbij zijn we ons steeds bewust van onze verantwoording en blijft ons Pedagogisch Beleidsplan uitgangspunt in de omgang met kinderen.

Corrigeren en belonen

Bij het ontdekken en verkennen van de omgeving van het kind hoort ook het aftasten van grenzen. Het spel en gedrag van het kind kunnen gevaarlijke of verstorende gevolgen hebben voor het kind zelf en/of zijn omgeving. Wij buigen het ongewenst gedrag om in gewenst gedrag. Gooien met speelgoed is hiervan een voorbeeld. Hierbij is de pedagogisch medewerker belangrijk. De pedagogisch medewerker kan het kind helpen om weer veilig te spelen door het goede voorbeeld te geven of door een ander kind die het voorbeeldgedrag laat zien te complimenteren. Het kind kan dan zien wat er van hem verwacht wordt. Ten alle tijden blijft de benadering positief naar het kind toe. Als een kind beloond wordt, stimuleert dat het zelfvertrouwen van het kind en creëert dat een gevoel van veiligheid.

Werkplan De Hoven

Een plek waar **ouders** hun kinderen in **vertrouwen** achterlaten en waar **kinderen** kunnen groeien

Missie en visie kindcentrum

Kindcentrum de Hoven werkt vanuit vertrouwen in kinderen. We creëren optimale ontwikkelkansen voor kinderen door hun betrokkenheid te stimuleren in een rijke leer- en speelomgeving, waarin het welbevinden van de kinderen voorop staat. Ons team werkt intensief samen om kinderen een ononderbroken ontwikkelingslijn te laten doorlopen. We doen dit omdat we er in geloven dat dit de beste voorbereiding is op een wereld, waarin de kansen en mogelijkheden voor het oprapen liggen.

Wat wij bieden:

- Dagopvang 0 - 4 jaar
- Peuterarrangement 2,5 - 4 jaar
- Buitenschoolse opvang 4 – 13 jaar
- Basisonderwijs 4 - 13 jaar

Vanuit welke missie werken wij?

Ontwikkel jezelf en groei samen

Drie waarden spelen in onze visie een belangrijke rol: vertrouwen, veiligheid en verantwoordelijkheid. We hebben veel vertrouwen in kinderen, we bieden hen een veilige omgeving en zijn ons bewust van de verantwoordelijkheid die wij hebben voor de kinderen en hun ouders. Deze waarden zijn richtinggevend voor de manier waarop wij binnen ons Kindcentrum met elkaar omgaan:

- Ik ken mijn grens en houd rekening met de grens van de ander.
- Ik ben aanspreekbaar op mijn gedrag.
- Ik ga netjes om met mijn omgeving en met de materialen.
- Ik waardeer en respecteer de inbreng van anderen.

Vanuit deze waarden creëren we samen met kinderen en ouders een leergemeenschap waarin welbevinden, betrokkenheid en competentie kernbegrippen zijn, gebaseerd op het gedachtegoed van Reggio Emilia en het ervaringsgericht onderwijs. Kinderen die zich prettig voelen, durven bekende paden te verlaten en zich open te stellen voor wat er op hen afkomt. Als zij (ook) betrokken zijn, werken ze intensief en geconcentreerd aan activiteiten en opdrachten. Welbevinden en betrokkenheid zijn dan ook belangrijke voorwaarden voor ontwikkeling; ze bevorderen de competentie, de bekwaamheid van kinderen.

Door het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen te bevorderen, krijgt ieder kind optimale kansen om zichzelf te ontwikkelen en samen met anderen te groeien. In onze Kindcentrumgids is onze missie en visie uitgebreid omschreven. Deze is te vinden op onze website www.kcdehoven.nl

Vanuit welke visie werken wij?

Ieder kind is uniek

Kinderen hebben verschillende karakters, talenten, behoeften en leervragen.

Kinderen leren van elkaar

Door met elkaar te communiceren, te spelen en samen te werken, leren kinderen veel van elkaar.

Het kind is eigenaar van zijn eigen leren

Kinderen geven in ons Kindcentrum mede sturing aan hun ontwikkeling. De rol van onze medewerkers is hierbij essentieel, zij zijn medeverantwoordelijk voor het leren van de kinderen.

Kinderen zijn nieuwsgierig

Kinderen zijn gedreven om ontdekkingen te doen. Van binnenuit willen zij leren en zich verder ontwikkelen. Ze zijn nieuwsgierig en leergierig.

Kinderen ontwikkelen zich in een doorgaande lijn

Wij vinden het belangrijk dat ieder kind een doorgaande ontwikkeling kan doorlopen. Daarom zijn opvang en onderwijs ondergebracht onder één dak, werken de medewerkers van opvang en onderwijs nauw met elkaar samen en is er binnen het Kindcentrum sprake van één pedagogisch klimaat.

Kinderen ontwikkelen zich in brede zin

Kinderen verwerven kennis en basisvaardigheden, maar ontwikkelen ook allerlei andere competenties en vaardigheden, zoals sociale, morele, emotionele, motorische, communicatieve en creatieve competenties.

Kinderen mogen fouten maken

De Hoven is een lerende organisatie op alle niveaus. Voor kinderen geldt dat we ze willen laten ervaren dat fouten maken leerzaam is.

De missie en visie van de Hoven zijn richtinggevend voor de manier waarop medewerkers omgaan met elkaar, met kinderen en met ouders.

Beschrijving kindcentrum

Bij Kindcentrum De Hoven kan elk kind van 0 tot 13 jaar zich optimaal ontwikkelen en samen met anderen groeien!

We zien het elke dag om ons heen: de wereld verandert en nieuwe ontwikkelingen gaan razendsnel. Dat merken kinderen ook. Zij maken deel uit van sociale (digitale) netwerken, ze multitasken en hebben toegang tot ongeloofelijk veel informatie.

De wereld ligt aan hun voeten. Dat geeft enorm veel mogelijkheden en kansen. Tegelijkertijd hebben deze ontwikkelingen ook een andere kant; ze vragen van kinderen dat zij, op steeds jongere leeftijd, eigen keuzes moeten maken en leren om zichzelf te blijven. Dat ze kennis opdoen, maar ook hun talenten leren kennen en vaardigheden ontwikkelen zoals samenwerken, oplossingsgericht denken, overleggen, flexibel zijn en reflecteren.

Zodat ze stevig in hun schoenen staan, zelfredzaam én kritisch zijn als ze naar het voortgezet onderwijs gaan en er een nieuwe wereld voor hen open gaat. Als kindcentrum zijn we ons hier elke dag bewust van en het is leidend voor hoe wij met kinderen omgaan en voor de manier waarop wij de opvang en het onderwijs inrichten. Ervaringsgericht werken in een rijke speel en leeromgeving staat hierbij centraal. Zowel op de opvang als in onderwijs zien we welbevinden en betrokkenheid als voorwaarden voor de ontwikkeling van kinderen. Binnen onze opvang leggen we de nadruk op het nabootsen van een veilige en vertrouwde thuisomgeving. In het onderwijs werken we met vakspecialisten en korte effectieve instructies, waardoor kinderen op verschillende niveaus aanbod krijgen en waarbij er ruimte is voor eigen keuzes en initiatief. Hierdoor worden kinderen aangezet tot leren en blijven ze betrokken. Ons team werkt er samen aan om kinderen van 0 tot 13 jaar een doorgaande ontwikkelingslijn te laten doorlopen. Zo bieden we elk kind de beste kansen om zichzelf optimaal te ontwikkelen en samen met anderen te groeien, zodat het sterk staat in de wereld van morgen.

Stamgroepen

De kinderen worden opgevangen in een zgn. stamgroep. Dit is een vaste groep kinderen in een eigen groepsruimte die qua sfeer en inrichting bij hun leeftijd past. Wel kan worden besloten om, aan het begin en aan het eind van de dag, kinderen in een andere ruimte te ontvangen of weer op te halen waarbij een vaste medewerker op de groep aanwezig is. Met ouders en kinderen wordt duidelijk gecommuniceerd wanneer en hoe dit plaats vindt.

Voor het gevoel van veiligheid is het belangrijk dat een kind een relatie met de groepsleiding kan opbouwen. Daarom werken wij met vaste groepsleiding. Ieder kind heeft een vaste groep met de vaste pedagogisch medewerkers die bij deze groep horen. Dit biedt veiligheid en geborgenheid. Afhankelijk van de groepsgrootte kunnen groepen samengevoegd worden. Uiteraard wordt dit besproken met de ouders en vastgelegd in de plaatsingsovereenkomst. Hierbij wordt er gewerkt met de wettelijke norm van het leidster kind-ratio.

Groepsindeling

<u>Groepen</u>	<u>Leeftijd</u>	<u>Max aantal kinderen</u>	<u>Aantal medewerkers</u>	<u>Samenvoeging</u>
Kevers	4-6 jaar	20	2	Aan het begin en einde van de dag en tijdens pauzemomenten
Torren	4-6 jaar	20	2	Aan het begin en einde van de dag en tijdens pauzemomenten
Sprinkhanen	4-6 jaar	20	2	Aan het begin en einde van de dag en tijdens pauzemomenten
Zwengroep	4-13 jaar	10	1	Aan het begin en einde van de dag en tijdens pauzemomenten
Vogelspinnen	6 - 8 jaar	20	2	Aan het begin en einde van de dag en tijdens pauzemomenten
Schorpioenen	6 – 8 jaar	20	2	Aan het begin en einde van de dag en tijdens pauzemomenten
Kameleons	8-13 jaar	20	2	Aan het begin en einde van de dag en tijdens pauzemomenten
Hagedissen	8 – 13 jaar	20	2	Aan het begin en einde van de dag en tijdens pauzemomenten

De groepen worden op de volgende dagen en dagdelen samengevoegd:

De buitenschoolse opvang- groepen van de onder- en bovenbouw voegen aan het einde van de dag vanaf 17.00u de groepen samen. Ook in de vakanties en op studiedagen zijn er groepen samengevoegd vanwege de afwijkende kind aantallen op deze dagen.

Beroepskracht-kindratio (BKR)

Drie-uurs regeling

Bij Ons Kindbureau werken we met gediplomeerde, betrokken en gemotiveerde pedagogische medewerkers. De drie-uurs regeling is onderdeel van het roosterbeleid. Aan het begin en einde van de dag zijn er minder kinderen aanwezig in het kinderdagverblijf.

Tijdens de middagpauze van pedagogische medewerkers slapen veel kinderen, waardoor minder kinderen actieve pedagogische aandacht behoeven. Om voor een bepaalde flexibiliteit te zorgen, is de drie-uursregeling van kracht. Deze drie-uursregeling is alleen toepasbaar op bepaalde tijdstippen. In de informatie voor ouders/opvoeders wordt expliciet beschreven hoe invulling wordt gegeven aan de inzet van pedagogische medewerkers aan de randen van de dag en tijdens de middagpauze. Er wordt concreet aangegeven op welke tijdstippen wordt afgeweken van de vereiste beroepskracht-kindratio. Het is mogelijk dat ten hoogste drie uur per dag (niet aaneengesloten) minder pedagogische medewerkers worden ingezet dan volgens de beroepskracht-kindratio is vereist, maar nooit minder dan de helft van het benodigde aantal pedagogische medewerkers. Dit geldt in de volgende tijdvakken:

- 07:00 uur tot 09.30 uur
- 12.30 uur tot 14.30 uur
- 16.30 uur tot 18:30 uur

Tijdens deze tijdvakken moet minstens de helft van het normaal vereiste aantal pedagogisch medewerkers aanwezig zijn. De onderbezetting op de groep mag per aaneengesloten periode maximaal 2 uur duren. In de tijdvakken tussen 09.30 en 12.30 uur en tussen 15.00 uur en 16.30 uur is geen onderbezetting toegestaan.

De Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang schrijft voor dat kinderopvangorganisaties letterlijk aan ouders mededelen wanneer er minder personeel op de groep staat. Dit mag maximaal drie uur op een dag en alleen bij organisaties die minimaal aaneengesloten 10 uur op een dag open zijn. Deze regels gaan in vanaf 1 januari 2018.

Deze drie-uurs regeling is alleen van toepassing tijdens schoolvakanties. In de reguliere schoolweken mag de BSO maar een half uur afwijken.

De 3 uurs regeling is bij kindcentrum Kindcentrum de Hoven als volgt ingevuld:

Schoolweken: Van 17:00-17:30 uur of van 17:30-18:00 uur of van 18:00-18:30 uur.

Vakanties: Van 8:30-9:00 uur 12:00 -14:00 uur en van 17:30- 18:00 uur.

Verlaten van de stamgroep

In de volgende situaties kunnen kinderen de stamgroep verlaten:

Opendeurenactiviteiten

Naar mate kinderen ouder worden, hebben zij, naast veiligheid en geborgenheid, behoefte aan een grotere leefomgeving. Daarom geven de pedagogisch medewerkers de kinderen op gezette tijden de gelegenheid om hun omgeving buiten hun eigen groep te verkennen en kinderen van andere groepen te leren kennen. De emotionele veiligheid van de kinderen tijdens deze activiteiten is gewaarborgd doordat kinderen altijd terug kunnen naar hun eigen groep en doordat ze begeleid worden bij deze activiteiten. Door het gezamenlijk buitenspelen en het samenvoegen van groepen kennen kinderen elkaar en andere pedagogisch medewerkers. Bij Kindcentrum de Hoven werken we met open deur activiteiten. Dit houdt in de kinderen als ze willen bij de andere groep mogen spelen en ook weer terug kunnen naar hun eigen stamgroep. Na de activiteit gaan de kinderen weer terug naar hun stamgroep. Tijdens opendeurenactiviteiten kan de beroepskracht-kind-ratio (BKR) tijdelijk worden losgelaten, echter de BKR is op stamgroepsniveau bepaald (1ratio.nl). Zo kan een kind altijd weer terug naar de eigen stamgroep als het niet meer mee wil doen aan een opendeurenactiviteit.

Samenvoegen van de groepen

Tijdens vakantiedagen of op dagen als er structureel minder kinderen zijn, kunnen groepen worden samengevoegd.

Het samenvoegen kan structureel op een specifieke dag van de week zijn met een structureel lagere bezetting (meestal op woensdag of vrijdag) en in vakantieperioden.

Indien de maximale groeps grootte het toelaat, kunnen volledig aanwezige stamgroepen structureel worden samengevoegd tot één groep waarbij in principe één vaste pedagogisch medewerker aanwezig is. In de tabel van de leeftijdsopbouw van de groepen (zie hiervoor), is te zien welke groepen op welke dag structureel samengevoegd worden.

Voor zowel kinderen als ouders wordt inzichtelijk gemaakt welke ruimte en welke groep dit is middels het informatiebord bij de deur van de groep. Het samenvoegen van groepen biedt voordelen t.o.v. het werken met groepen met minder kinderen. Er zijn meer speelmogelijkheden voor kinderen en als door het samenvoegen twee pedagogisch medewerkers op de groep werken draagt het bij aan transparantie en veiligheid.

Aan het begin en het einde van de dag

Aan het begin en het einde van de dag kunnen groepen samengevoegd worden.

Vierogenprincipe

Bij Kindcentrum de Hoven is het belangrijk dat de kinderen in een veilige en vertrouwde omgeving opgevangen worden. Gedurende de dag is de sociale controle op de medewerkers en kinderen groot.

- Het grootste gedeelte van de dag zijn er twee pedagogische medewerkers op de groep. Er zijn (bijna) altijd meerdere volwassenen in het gebouw aanwezig. Aan het begin en einde van de dag, tijdens de breng- en haalmomenten als er een pedagogisch medewerker alleen aanwezig is, is er voortdurend inloop van ouders.

- Het onvoorspelbare karakter van de haal en brengsituaties (de pedagogisch medewerker weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt en hoeveel tegelijk etc.) verkleint het risico dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd zou kunnen voelen.
- Met aanwezigheid van meerdere pedagogisch medewerkers is er zicht op elkaars (pedagogisch) handelen.
- Aanwezigheid van stagiaires.
- Het management komt vanuit kantoor regelmatig binnen in de groepsruimte.
- We streven ernaar om 2 pedagogisch medewerkers op de groep aanwezig te hebben. Het kan voorkomen dat er weinig kinderen opgevangen worden, waardoor er maar 1 pedagogisch werker aanwezig is. Ook dan zal Kindcentrum de Hoven aan het vierogenprincipe voldoen.
- Doorkijk-ramen in de ruimtes

Achterwachting

De Wet Kinderopvang schrijft voor dat ieder kinderdagverblijf een achterwachting moet hebben. Een achterwachting is een volwassen persoon die in geval van nood ten alle tijden ingeschakeld kan worden en binnen ambulance aanrijdtijd aanwezig kan zijn op locatie. Tevens is de achterwachting binnen 10 minuten aanwezig op locatie.

Op de groep

Onze dagindeling

Openingstijden:

De BSO is tijdens reguliere dagen geopend van 14:00 uur – 18.30 uur

Tijdens studiedagen en vakantieweken zijn we geopend van 7.30 uur – 18.30 uur

Hoe kan een dag eruit zien?

Bij de BSO- groepen wordt een vast dagritme gehanteerd om de kinderen structuur en rust te bieden.

Hieronder wordt weergegeven hoe een dagritme bij onze BSO eruit ziet:

14.00u	: de kinderen van de onderbouw worden door de pedagogisch medewerker opgehaald bij de leerkracht van de groep en naar de juiste stamgroep gebracht. De kinderen van de bovenbouw (vanaf leerplein ¾) komen zelfstandig naar hun eigen stamgroep).
14.05u	: de aanwezigheid van de kinderen wordt per stamgroep gecontroleerd.
14.10u	: Eten (fruit) en drinken (water)
14.15u	: plannen van activiteiten middels het planningsprogramma Bordfolio
14.30u	: Start keuze- activiteit 1
15.15u	: Opruimen en wisselen van activiteiten
15.30u	: Start keuze- activiteit 2
16.15u	: Opruimen en terug naar de stamgroep
16.30u	: Eten (groente) en drinken (water)
16.45u	: Vrij spel, binnen en buiten
17.00u	: Start keuze activiteit 3 (alleen voor de bovenbouw- groepen)

Afspraken halen en brengen

We hanteren de volgende ophaal/brengtijden:

Aan het einde van iedere BSO- dag, vragen we ouders om de kinderen tussen 17.00 en 18.30u op te halen. Op studiedagen en tijdens vakantieperiode vragen wij om de kinderen tussen 7.30u en 9.00u te brengen. Wanneer kinderen zelfstandig naar huis mogen, vragen wij ouders om hiervoor te tekenen middels een formulier.

Tafelmomenten

Het werken op de BSO is niet elke dag hetzelfde, er zijn korte en lange middagen en tijdens de schoolvakantie is er BSO gedurende een hele dag. Voor de korte middagen is een tafelmoment bij aanvang waarop alle kinderen tegelijkertijd iets eten en drinken, meestal niet haalbaar door de verschillende tijden waarop de scholen uitgaan en de kinderen bij de BSO binnenkomen.

Toch kan een gezamenlijk (tafel)moment wenselijk zijn gezien het onderlinge contact tussen kinderen en pedagogisch medewerkers.

Zo'n tafelmoment hoeft echter niet altijd direct bij aanvang van de BSO plaats te vinden of gekoppeld te zijn aan eten en drinken, maar kan ook verderop in het middagprogramma een plek hebben.

Doen!

Fruit, zoals appel, peer, banaan, kiwi, druiven, meloen, aardbei, mandarijn. Groente, zoals worteltjes, komkommer, paprika, snoeptomaatjes of radijsjes.

Met mate

Rijstwafel, volkoren knäckebröd, volkomen crackertjes, krentenbol, soepstengel, (volkoren) ontbijtkoek, volkorenbiscuitje, eierkoek of een handje popcorn zonder suiker en zout.

Niet doen!

Eten voor tussendoor met veel calorieën, suiker vet en zout.

Pedagogisch handelen

Gedurende de dag zet de pedagogisch medewerker allerlei vaardigheden in om de ontwikkeling van de kinderen te begeleiden en te stimuleren. Dit uit zich in pedagogisch handelen tijdens de verschillende momenten op de dag. In onderstaande momenten van de dag (de z.g., dagritmemomenten) wordt steeds beschreven wat de randvoorwaarden zijn en wat dit dagritmemoment vraagt aan pedagogisch handelen van onze pedagogisch medewerkers.

Pedagogisch handelen bij wennen

Algemeen

Als kinderen nieuw komen in de groep, vraagt dat om zorgvuldige begeleiding.

Tijdens het wenproces bouwt de pedagogisch medewerker een persoonlijke relatie op met het kind en de ouders. Daarin wordt de basis gelegd voor een gevoel van vertrouwen en veiligheid. Kennismaken met het nieuwe kind is een proces waarin de andere kinderen ook een belangrijke rol spelen. De nieuwkomer moet wennen aan de groep, maar de groep moet ook de nieuwkomer leren kennen. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat er vertrouwde relaties ontstaan tussen de kinderen.

Ook het afscheid nemen van een groep hoort bij het leven. Kinderen stromen door naar een volgende groep of verlaten de BSO. De pedagogisch medewerker schenkt aandacht aan dit afscheid en de start in een nieuwe groep.

BSO

Wanneer het kind binnen het kinderdagverblijf naar de BSO en school overgaat, heeft het ook periode van wennen nodig. Het kind was eerst de oudste van de groep en wordt nu de jongste van de nieuwe groep. Ook hier kijken we wat het kind nodig heeft en zijn er wenmomenten.

Om het kind te helpen een plekje te vinden in de groep benoemt de pedagogisch medewerker regelmatig de namen van de kinderen, bijvoorbeeld tijdens tafelmomenten. Ook worden er gesprekjes gevoerd over thuis, over school, over de activiteiten en over gebeurtenissen in de groep. Aan de hand van het ritme van de middag wordt aan het nieuwe groepsgenootje uitgelegd wat er gaat gebeuren. Door steeds terugkerende rituelen rond de vaste dagritmemomenten, zal het kind gewend raken aan de gewoontes van de groep.

De pedagogisch medewerker zal het kind stimuleren om relaties aan te gaan met de kinderen in de groep, door het kind te begeleiden bij het meespelen in een klein groepje. De kinderen die al gewend zijn, worden gestimuleerd om met het nieuwe kind te spelen en het te helpen.

De pedagogisch medewerker erkent ook de gevoelens van ouders die twijfels en vragen hebben rondom de overgang van school naar BSO. Ouders krijgen de ruimte om hun gevoelens te uiten en te delen, hun zorgen en twijfels uit te spreken.

Bij het afscheid nemen van de groep krijgen kinderen en ouders informatie over de nieuwe groep. De pedagogisch medewerker benoemt de emoties die gepaard kunnen gaan met afscheid nemen, zoals angst en verdriet, maar ook trots en het je verheugen op iets nieuws.

Intern

Wanneer een kind van het kinderdagverblijf afkomt, is er een mogelijkheid al enkele keren te komen wennen tijdens zijn contracturen. De BKR op groepsniveau kan dan worden losgelaten maar is altijd weer kloppend wanneer de kinderen terug zijn op hun eigen groep. Er wordt hierbij gekeken naar de behoeften van het kind, en stemmen met ouders af hoe vaak het nodig is voor het kind te gaan wennen. De ouders krijgen ook een intake voor de BSO en wordt duidelijk wie de mentor is van het kind.

Extern

Alle ouders van nieuwe kinderen wordt een intakegesprek aangeboden. In de praktijk zal het gesprek gevoerd worden door de pedagogisch medewerker die ook de mentor wordt van het kind. Dit gebeurt of voor aanvang van de opvang of in de middaguren. Zo kan het kind ook ervaren hoe het er aan toe gaat met de andere kinderen. In het intakegesprek wordt informatie gegeven over de visie van Kindcentrum de Hoven en de wijze waar op we dit laten terugkomen op de BSO. Uiteraard is het mogelijk dat het kind aanwezig is tijdens het gesprek. Op deze manier kan het kind alvast samen met zijn ouders de BSO bekijken en kennismaken met de pedagogisch medewerkers. Het kind wordt bij het gesprek betrokken. Voor aanvang van de BSO periode stemmen de pedagogisch medewerkers met de ouders af hoe vaak hun kind komt wennen

Pedagogisch handelen bij tafelmomenten

Algemeen

BSO

Het handelen van de pedagogisch medewerker is gericht op het kind en het ontspannen laten verlopen van de maaltijden. Dit betekent dat gezelligheid voorop staat en meer aandacht krijgt dan het volgen van regels of afspraken. Maaltijden variëren in lengte afhankelijk van de behoefte van kinderen. Kinderen die het moeilijk vinden om lang stil te zitten, mogen alvast van tafel als zij klaar zijn. Tijdens het tafelmoment mogen kinderen een plaatsje aan de tafel kiezen.

Door te kijken naar de behoefte van de groep en individuele kinderen kan er per dag een andere manier gekozen worden om het eet- en drinkmoment vorm te geven. Zo kan er bijvoorbeeld in kleine tafelgroepjes gegeten worden, de kinderen kunnen zelf kiezen waar ze willen zitten. Dit bevordert het onderlinge contact tussen kinderen. Of er is een buffet waar kinderen zelf hun eten en drinken kunnen pakken. Dit is vooral handig als er grote verschillen bestaan tussen de behoefte aan rust en afreageren bij kinderen. Ook kan er gegeten worden aan een grote tafel waaraan iedereen zijn eten en drinken krijgt. Dit bevordert het groepsgevoel.

De pedagogisch medewerker stimuleert de jongste kinderen om even rustig aan tafel te zitten en iets te eten en te drinken. Zij kunnen soms heel enthousiast aan het spelen gaan, waardoor zij vergeten dat zij honger of dorst hebben of naar de wc moeten. Oudere kinderen zijn al beter in staat hun behoeftes te herkennen en ernaar te handelen. De pedagogisch medewerker vraagt wel of ze wat gegeten/gedronken hebben, maar laten de kinderen zelfstandiger handelen wat betreft eten en drinken.

Tijdens het groepsmoment bevordert de pedagogisch medewerker de interactie tussen kinderen bijvoorbeeld door terug te kijken op de belevenissen op school; vooruit te kijken op wat ze die middag willen gaan doen; belangrijke gebeurtenissen te bespreken zoals belevenissen thuis, in de buurt, een conflict in de groep. Ook kunnen er plannen gemaakt worden voor het komende vakantieprogramma en kunnen verjaardagen of andere feestelijke gebeurtenissen gevierd worden.

Tijdens schoolweken hebben de kinderen twee tafelmomenten. Wanneer de kinderen uit school komen staat er fruit klaar met daarbij thee of water. Hierna mogen de kinderen vrij gaan spelen. De pedagogisch medewerker zit tijdens de tafelmomenten aan tafel, luistert naar de verhalen van de kinderen en begeleidt de interacties tussen de kinderen.

Pedagogisch handelen bij vrij spel

Algemeen

De pedagogisch medewerker is tijdens het vrije spel beschikbaar voor kinderen. Dit betekent dat deze momenten niet worden gebruikt voor administratieve en huishoudelijke taken of – wanneer dit wel gebeurt – kinderen worden hierbij betrokken.

Tijdens het vrij spel van kinderen stemt de pedagogisch medewerker haar handelen af op de behoefte van het kind op dat moment. Die behoefte kan verschillen per kind en per leeftijdscategorie.

BSO

De pedagogisch medewerker schept de voorwaarden om spel en leren te ontlocken bij kinderen door de inrichting en indeling van de ruimte, door het dagritme, door te observeren en te plannen. Maar vooral door aan te sluiten bij het spontane spelen en leren van kinderen, kansen te zien en kansen te grijpen. De pedagogisch medewerker kijkt naar wat het kind al kan en sluit hierbij aan om het een stapje verder te brengen in zijn ontwikkeling.

In het vrije spel bepalen de kinderen de inhoud en het verloop van het spel. Vrij spelen is bij uitstek een situatie waarin kinderen op zichzelf kunnen zijn; ze spelen samen of alleen; ze hebben de vrijheid om te spelen zoals zij het bedacht hebben en om er ook weer mee op te houden als zij willen.

Voor de jongste kinderen is het belangrijk dat tijdens het vrij spel de pedagogisch medewerker in de buurt is. Uit onderzoek blijkt dat de spelbetrokkenheid van kinderen hoger is als de pedagogisch medewerker langere tijd in de nabijheid van kinderen zit op een vaste plaats in de groep tijdens vrij spel. Dit komt omdat de kinderen dan weten waar ze is: ze is beschikbaar voor een bemoedigend lachje, een knikje, een vraag, voor troost. Doordat het kind niet constant in de gaten hoeft te houden waar de pedagogisch medewerker is, kan het zich verdiepen in zijn spel waardoor de leerervaring rijker is.

Voor de 7 tot en met 9-jarigen is de pedagogisch medewerker vooral degene die de goede voortgang van hun spel bewaakt: een soort coach. Zij hebben hulp nodig van een volwassene bij het organiseren van dingen of te bedenken wat ze nodig hebben voor hun spel (knijpers om een tent te maken, bijvoorbeeld).

Voor de oudste kinderen is de pedagogisch medewerker in de eerste plaats een vraagbaak. Pedagogisch medewerkers hebben meer levenservaring en kennis en beschikken daardoor over informatie die de kinderen missen.

De pedagogisch medewerker past haar houding aan tijdens vrij spel afhankelijk van de leeftijd van de kinderen en het verloop van het spel. Zo houdt ze afstand en observeert, brengt het spel op gang en trekt zich dan terug, of speelt mee.

Kinderen vanaf een jaar of acht kunnen al wat langer zonder direct toezicht spelen. Een pedagogisch medewerker zal dan laten weten waar en hoe zij bereikbaar is en met enige regelmaat gaan kijken. Niet alleen om te checken of alles goed gaat, maar ook om haar interesse in het spel te tonen. Hoe hebben de kinderen problemen opgelost? Wie staat er voor?

De pedagogisch medewerker schept de voorwaarden voor vrij spel door materialen klaar te zetten en een gevarieerd vrij spel aanbod te hebben op alle interessegebieden van kinderen. Ook is er de mogelijkheid om in kleine groepjes te spelen en krijgen kinderen de vrijheid om te stoppen met hun spel en met iets anders verder te gaan.

Individuele expressie wordt aangemoedigd (bijv. er wordt niet gevraagd een kopie van een voorbeeld te maken en er wordt beperkt gebruik gemaakt van kleurplaten of kleurboeken). Materiaal wordt regelmatig gewisseld, als kinderen er weinig of niet meer mee spelen. Door het rouleren van speelgoed over de groepen is voor de kinderen het materiaal steeds weer 'nieuw'. Er wordt regelmatig extra materiaal aangeboden om het spel uit te breiden.

Ontwikkelingen en trends in spel bij kinderen worden gevolgd, bijvoorbeeld door knikkers en knikkerpotten in de knikkertijd aan te bieden.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen om ook zelf invulling te geven aan de vrije tijd die zij doorbrengen op onze BSO-groepen. Wij bieden iedere dag activiteiten aan maar de kinderen hebben ook altijd de vrijheid zelf een keuze te maken in wat zij willen gaan doen. Vrij spel is op deze manier, gedurende de gehele BSO-tijd, met uitzondering van de tafelmomenten, mogelijk. Wij hebben een ruime keuze aan speelmateriaal, afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Tijdens de vrij spel momenten zorgen wij ervoor dat er altijd een pedagogisch medewerker beschikbaar is voor de kinderen. Dit realiseren wij door een duidelijke taakverdeling tussen de medewerkers van de groep.

Daar waar gespeeld wordt, wordt ook ruzie gemaakt. De pedagogisch medewerker is beschikbaar om te helpen bij het oplossen van conflictjes. Helpen betekent (ook) hier: helpen om het zélf te doen. Zij zal de kinderen eerst de gelegenheid bieden om het zelf op te lossen door de situatie even te observeren. Als dat niet lukt, zal zij beide kinderen vragen wat er is gebeurd en hoe zij denken dat het opgelost zou kunnen worden. De pedagogisch medewerker kan ook een oplossing aandragen. De kinderen krijgen complimentjes voor het meedenken en uitspreken van hun wensen of ideeën en kiezen uiteindelijk zelf de oplossing die het beste past. Het vrij spel vindt zowel binnen als buiten plaats.

Pedagogisch handelen bij activiteiten

Algemeen

De activiteiten verlopen soepel en flexibel en zijn gericht op wat kinderen doen, hun ideeën en interesses. De pedagogisch medewerker moedigt kinderen aan om hun eigen draai aan de activiteit te geven. Zij stelt zich bij het begeleiden van de activiteit flexibel op en heeft aandacht voor de belevenissen van het kind, meer dan voor het resultaat. Er worden complimentjes gegeven voor de inzet van het kinderen en minder voor het eindproduct. 'Wat ben je hard aan het werk, wat doe je goed je best' in plaats van 'Wat heb je dat mooi gemaakt!'.

Activiteiten bevorderen het zelfvertrouwen (kijk, ik kan dat ook!) en zijn een goed middel om kinderen onderling met elkaar in contact te brengen (kinderen die elkaar tijdens vrij spel niet opzoeken, spelen zo toch samen) en om nieuwe of teruggetrokken kinderen te betrekken bij de groep.

BSO

Ook bij georganiseerde activiteiten stemt de pedagogisch medewerker haar handelen af op de leeftijden in de groep en de behoefte van individuele kinderen. Jongere kinderen hebben wat meer begeleiding en stimulans nodig als iets niet direct lukt. Oudere kinderen kunnen na uitleg of instructie vaak al zelf aan de slag of helpen elkaar. Zij volgt initiatieven van kinderen binnen de activiteit en moedigt individuele expressie aan.

De pedagogisch medewerker verplicht kinderen niet om deel te nemen aan georganiseerde activiteiten, maar stimuleert hen wel. Zij betreft kinderen bij het bedenken, maar ook bij het uitvoeren van het activiteitenaanbod. Zo kunnen oudere kinderen jonge kinderen begeleiden bij het uitvoeren van een activiteit.

Pedagogisch handelen bij buiten spelen

Buitenspelen doet een beroep op andere competenties van kinderen dan binnenspelen: meer ervaring met zelfstandig zijn, een ander soort spel, meer motorische vaardigheden en meer zelfstandigheid in de sociale contacten.

BSO

Buiten spelen verenigt vrij spel en activiteiten. We het belangrijk om iedere dag buiten te zijn. Wanneer we buiten zijn is er ruimte voor vrij spel en wordt er daarnaast ook een activiteit aangeboden. We hebben genoeg ruimte waar de kinderen heerlijk kunnen spelen. De pedagogisch medewerker houdt de kinderen bij het buitenspelen altijd in de gaten. Het buitenspelen heeft de elementen van vrij spel én de elementen van activiteiten. Tijdens het buitenspelen zijn dus dezelfde uitgangspunten belangrijk als hierboven genoemd bij vrij spel en activiteiten. Toch heeft buiten spelen een andere dimensie dan binnen spelen, waardoor een aantal uitgangspunten hier toegevoegd worden. Deze gelden voor de begeleiding van kinderen van alle leeftijden. Ook tijdens vrij spel buiten is de pedagogisch medewerker beschikbaar voor de kinderen. Ze wijst de kinderen op alle mogelijkheden die er buiten zijn en motiveert kinderen tot het benutten van andere materialen. Pedagogisch medewerkers verspreiden zich over de buitenruimte en er wordt een activiteit aangeboden waar een pedagogisch medewerker aan mee doet. Ze wisselt de mogelijkheden tussen de binnen-en buitenruimte af. Zo kan er buiten met binnen materiaal gespeeld worden en andersom. Hierdoor ontstaat er een verbinding tussen binnen en buiten. De pedagogisch medewerker is zich bewust van haar voorbeeldrol in het buitenspel. Ze ondersteunt de kinderen in de onderzoekende houding. Denk hierbij aan de reactie van kinderen bij regen, zon, beestjes, bladeren, water, etc. Hierdoor wordt de creativiteit van kinderen weer op andere wijze gestimuleerd.

Schijf van vijf voor speelgoed en inzet DoenKids

Geen kind speelt om zich te ontwikkelen. Het ontwikkelt zich door te spelen. Een kind speelt omdat – en zolang- het leuk is om te spelen. Wij kunnen veel doen om spelen leuk en goed te laten zijn. Bijvoorbeeld door aandacht te geven aan de ruimte waarin de kinderen kunnen spelen en door te bedenken hoe en waarmee kinderen kunnen spelen.

De schijf van vijf voor spelmateriaal van Marianne de Valck gebruiken wij bij de inrichting van de speelhoeken op de opvang als hulpmiddel.

De schijf van vijf bestaat uit vijf aandachtspunten;

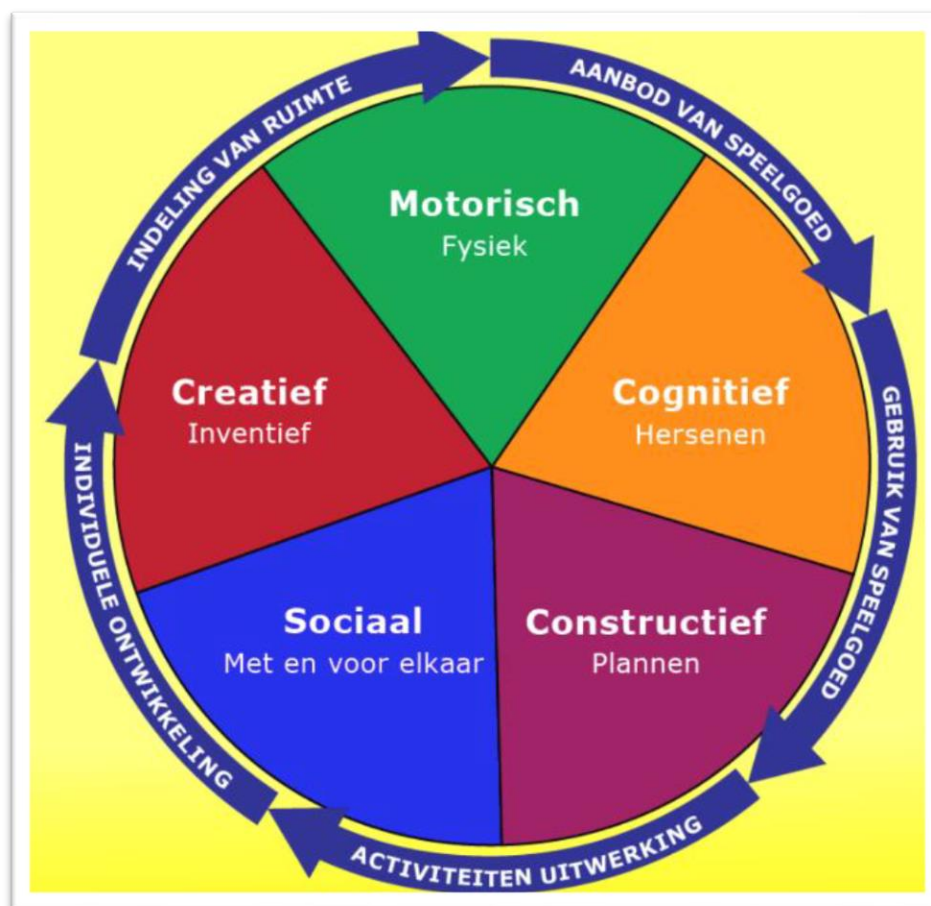
- Creatief spelen: Dit is spelen waarbij het proces belangrijker is dan de prestatie. Gewoon lekker zingen zonder op tekst of technisch goede uitvoering te letten. Kleuren op gevoel, vrijuit rennen, zo maar wat aan elkaar passen of op elkaar stapelen. Je eigen dingen verzinnen.
- Constructief spelen: Dit spelen gaat uit van de prestatie. De bedoeling is om die puzzel te leggen, die taak uit te voeren, het probleem op te lossen, iets te maken volgens plan.
- Cognitief spelen: Deze vorm van spelen is gericht op leren, kennen, denken en spelen met verstand.
- Sociaal spelen doe, met of voor elkaar.
- Motorisch spel: Deze vorm van spelen hebben als belangrijkste kenmerk de aandacht voor bewegen. Bewegen kan fijn of grof motorisch gericht zijn, binnen- en buitenplaats vinden, met groot en klein speelgoed.

Werken op de groep met de schijf van vijf

Bij het uitwerken van activiteiten en een thema week maken we gebruik van de schijf van vijf voor spelen. De schijf van vijf helpt de pedagogisch medewerkers om tot een gevarieerd en veelzijdig spelaanbod en activiteiten te komen. Alle kinderen kunnen, willen en zouden op zijn tijd moeten kunnen construeren, bewegen, creatief bezig zijn, hun verstand gebruiken, alleen en met elkaar. Dat proberen we in ons aanbod van activiteiten voor ieder kind aan te bieden.

Met ieder stuk speelgoed kan op minstens vijf manieren worden gespeeld. Bijvoorbeeld met een auto kun je rondrijden (motorisch), iets verzinnen te doen (creatief), een plan uit voeren of een plan maken (constructief), samen spelen (sociaal) en er iets van leren (cognitief). Dit proberen we bij ieder kind te stimuleren.

Bij het uitwerken van een thema kunnen we ook gebruik van spelaanbod en activiteiten vanuit de schijf van vijf. Bijvoorbeeld het thema heksen. Bij dit thema kun je een heksenhoed maken (constructief), de wereld van de heksen beleven (creatief), een heksen spel spelen (sociaal), iets over heksen leren (cognitief) en heksen uitbeelden (motorisch).

Inzet DoenKids

Pedagogisch medewerkers hebben beschikking tot het programma van DoenKids. Dit is een onlinedatabase waarin allerlei activiteiten staan uitgewerkt. Iedere 2 weken is er een nieuw programma. Dit programma kan met de kinderen samengesteld worden. De pedagogisch medewerker kan ook een aanbod erop zetten om kinderen te stimuleren of prikkelen voor minder bekende activiteiten. In het programma wordt er zoveel mogelijk uit alle categorieën (sport-en spel, drama, creativiteit, koken, etc.) activiteiten aangeboden. Dit programma wordt iedere 2 weken met kinderen en ouders gedeeld.

Gebruik van digitale media

Virtuele ontwikkeling

Kinderen groeien op in een nieuwe, fascinerende wereld. Het virtuele milieu bestaat uit tv, mobieltjes, computer, tablet, internet, gaming, etc. Dit 'virtuele milieu' is voor kinderen niet een instrument maar een leefwereld, waar ze recht hebben om zich vrijuit te ontplooiën. Het gaat dan niet alleen om bescherming, maar ook om genieten en ontdekken. Vrij kun je alleen zijn als je begrensd en beschermd bent, als je begeleid wordt in de stappen die je neemt, als je voorgeschoteld krijgt wat je aankunt.

BSO

Er wordt gesproken over de spelletjes die kinderen spelen en de dingen die zij horen, zien en meemaken op het internet. Op deze manier laat de medewerker de kinderen weten dat zij belangstelling heeft voor deze zaken, waarmee zij een veilige sfeer creëert waarin kinderen zich vrij voelen om hun belevenissen te delen.

De pedagogisch medewerker bespreekt met de kinderen de mogelijkheden en de gevaren van internet. Daarbij wordt o.a. gesproken over:

- Respectvol gedrag. Er wordt uitgelegd dat je elkaar op internet, net als in het echte leven, respectvol hoort te behandelen.
- Gevolgen gedrag. Kinderen leren dat je al snel geen controle meer hebt over wat je hebt geplaatst op internet doordat alles op het internet zo snel gedeeld kan worden. De pedagogisch medewerker legt uit hoe dit werkt, en wat de gevolgen kunnen zijn als je iets plaatst waar je later spijt van hebt.
- Betrouwbaarheid informatie. Niet alles dat op internet staat is waar en betrouwbaar. Kinderen wordt geleerd om hier goed over na te denken als zij iets opzoeken, om meerdere sites te raadplegen en bij twijfel om hulp te vragen.
- Bedrog. De pedagogisch medewerker maakt kinderen bewust van het feit dat mensen zich op internet makkelijk anders voor kunnen doen, en dat ze hier voorzichtig mee moeten zijn. Het geven van persoonlijke gegevens is daarom nooit een goed idee.
- 18+ websites. Er wordt uitgelegd waarom we niet willen dat kinderen zoeken naar 18+ websites. Deze sites zijn op volwassenen gericht en kinderen komen hier in aanraking met dingen die zij nog niet kunnen begrijpen en in een context kunnen plaatsen. Er wordt begrip

getoond voor dat deze sites spannend lijken, maar aangegeven dat deze echt niet geschikt voor kinderen zijn. Wanneer blijkt dat er wel interesse is om over bijvoorbeeld seksualiteit te praten dan zoekt de pedagogisch medewerker in overleg met ouders een manier om dit te bespreken die bij de leeftijd van de kinderen past.

Bij oudere kinderen die zelfstandig een computerspel mogen spelen, wordt regelmatig meegekeken en meegepraat over wat er gebeurt. De pedagogisch medewerker houdt daarbij ook zicht op wat het spel doet met de emoties van kinderen.

Kinderparticipatie

Kinderparticipatie maakt de BSO tot een leefgemeenschap van kinderen en pedagogisch medewerkers. Ze werken samen aan een fijne BSO. Het gaat er daarbij niet in de eerste plaats om de wensen van de kinderen centraal te stellen, het gaat er veel meer om de kinderen medeverantwoordelijk te maken. Samen nadenken, rekening houden met verschillende wensen en posities, een mening formuleren en naar elkaars ideeën luisteren: kinderpacticipatie is een kans voor alle kinderen om zich het democratisch gedachtegoed eigen te maken en dat ook in andere situaties toe te passen.

BSO

De pedagogisch medewerker zorgt dat de kinderpacticipatie afgestemd is op de leeftijd en behoefte van het kind. Er wordt aangesloten bij de ervaringen van kinderen, sommige kinderen zijn gewend om thuis overal over mee te praten, anderen niet. De tijdsduur van een overleg wordt aangepast aan wat kinderen prettig vinden.

Pedagogisch medewerkers betrekken kinderen en laten kinderen meepraten over groepsregels, inrichting en spelmaterialen, activiteitenprogramma en eten en drinken. Zo kunnen kinderen DoenKids inzetten voor het bepalen van het activiteitenprogramma.

De kinderen hebben inspraak op het dagelijkse gebeuren. Denk hierbij aan de activiteiten die ze willen doen, de aanschaf van nieuw speelgoed, enz. Dit gebeurt allemaal spelenderwijs. Door naar de reden van hun keuze te vragen, krijgen we een aardig beeld van hun mening en ideeën en daar proberen we rekening mee te houden. We nemen de kinderen serieus, luisteren naar de kinderen en overleggen met ze. Afhankelijk van het onderwerp en de kosten worden ideeën uitgevoerd.

Mentor

Bij de BSO krijgt ieder kind een mentor toegewezen. Dit is een pedagogisch medewerker waarbij het kind in de stamgroep zit. Ouders en kinderen worden middels een mentorbrief aan het begin van ieder schooljaar op de hoogte gebracht van de mentor. Daarnaast streven we ernaar om de intakegesprekken zoveel mogelijk door de directe mentoren te laten doen. Zo kan er vanaf dag één een band met ouder en kind worden opgebouwd. Wanneer er een wijziging optreedt in de mentor, wordt dit schriftelijk doorgegeven middels een brief aan de ouders.

Observaties en Kindportfolio's

Bij de BSO maken we gebruik van het rapportagesysteem Mijnrapportfolio, waarin we samen met het onderwijs alle belangrijke zaken rondom het welbevinden en de ontwikkeling van het kind vastleggen. De pedagogisch medewerkers observeren de kinderen bij de BSO dagelijks en leggen bijzonderheden in de ontwikkeling vast in Mijnrapportfolio. De pedagogisch medewerkers vullen daarnaast één keer per jaar een vragenlijst in, gericht op het welbevinden en deze wordt toegevoegd aan het portfolio van het kind. De informatie die hierin wordt omschreven, wordt middels een ontwikkelgesprek gedeeld met ouders.

Signaleren

Om ieder kind passende begeleiding en optimale opvang en optimaal onderwijs te bieden, volgen we de ontwikkeling van kinderen nauwkeurig. Alleen dan kunnen we immers aansluiten bij de ontwikkelings- en ondersteuningsbehoeften van het kind. Binnen het Kindcentrum is het zo dat we opvang en onderwijs onder één dak aanbieden. We hebben binnen ons Kindcentrum afspraken vastgelegd rondom de doorstroom naar het onderwijs. Via het hetzelfde kind volgsysteem, genaamd Mijnrapportfolio, worden observaties en oudergesprekken vastgelegd die de medewerkers van de opvang hebben ingevoerd. Van ieder kind binnen het Kindcentrum is er een dossier waarin observaties en informatie over het kind te vinden is. Dit dossier is (met toestemming van ouders) voor alle medewerkers van het Kindcentrum in te zien. Op die manier dragen wij allen bij aan één doorgaande lijn binnen de ontwikkeling van de kinderen. Binnen ons Kindcentrum hebben we twee intern begeleiders, één intern begeleider wordt ingezet van 0-6 jaar en er is een intern begeleider van 6-12 jaar. Jaarlijks organiseren zij een aantal groeps- en kind besprekingen met het team. Het MT heeft minimaal eens per kwartaal een zogenoemd zorgoverleg met de intern begeleiders van het Kindcentrum. Tijdens dat overleg worden o.a. de kinderen besproken die van de opvang naar het onderwijs binnen het Kindcentrum doorstromen waarbij sprake is van extra zorg. Daarnaast hebben de locatiemanager en de manager onderwijs regelmatig contact en overleg met de intern begeleiders over de kinderen met een extra ontwikkelbehoefte. Ook is er een nauwe samenwerking tussen de intern begeleiders en zorginstanties zoals de GGD, logopediste etc. Vanuit de kinderopvangorganisatie 'Ons Kindbureau' waar wij als Kindcentrum mee verbonden zijn, zijn er ook pedagogisch coaches in dienst.

Deze kunnen wij inzetten wanneer wij bijzonderheden signaleren bij kinderen. Zij kunnen op groepsniveau of individueel niveau worden ingezet op de groepen van ons Kindcentrum. De intern begeleider en de locatiemanager hebben direct contact en werken nauw samen met de Pedagogisch coach.

Ouderbetrokkenheid

Een goede relatie tussen ouders en kinderopvang is van groot belang voor het kind. Een gedeelde zorg vraagt om goede afspraken. Het is belangrijk om elkaar op de hoogte te stellen van dat wat het kind heeft meegemaakt. Ouders en de leidsters zijn zo beter in staat het kind te begrijpen.

Overdracht en doorgaande leerlijn Kindcentrum

Wij hechten groot belang aan een goed contact met ouders en streven ernaar om door ouders gezien te worden als partners in de opvoeding. Voor het welbevinden van kinderen is het belangrijk dat ook ouders zich op de BSO thuis én gehoord voelen, zodat de verschillende leefwerelden van het kind (thuis, school en op de BSO) met elkaar verbonden worden. Daarom organiseren wij vaste momenten waarop wij met ouders in gesprek gaan over opvoeding en de ontwikkeling van hun kind. Denk hierbij aan de overdracht tijdens de breng- en haalmomenten, nieuwsbrieven en bij behoefte een gesprek met de mentor over de ontwikkeling op de BSO. Daarnaast is er binnen het Kindcentrum structureel overleg tussen de pedagogisch medewerker en de leerkrachten. Zij hebben contact over de kinderen, wanneer er bijzonderheden zijn, maar ook om het welbevinden van de kinderen in beeld te brengen tijdens de onderwijstijd en bij de BSO. De BSO zorgt samen met het onderwijs voor een bijdrage aan de portfolio's zodat het voor ouders ook duidelijk is hoe het met het kind gaat bij de BSO. Belangrijke input van de BSO wordt ook besproken tijdens de ontwikkelgesprekken met ouders in het onderwijs en andersom wordt de informatie vanuit het onderwijs ook gedeeld tijdens overdrachtsmomenten met ouders na afloop van een BSO- middag. We streven naar één doorgaande lijn waarbij we voor ouders een brug slaan tussen BSO en onderwijs en andersom.

Intakegesprek

Voorafgaand aan de start bij de BSO, ontvangen ouders een uitnodiging voor een intakegesprek met de pedagogisch medewerker waarbij het kind in de groep komt. We streven ernaar om dan ook al de mentor van het kind bekend te maken en hem/ haar het intakegesprek te laten voeren. Tijdens dit gesprek worden alle belangrijke zaken rondom het welbevinden van het kind besproken, zoals bijzonderheden in de ontwikkeling, allergieën etc. Ook heeft er vooraf een warme overdracht plaatsgevonden wanneer het kind doorstroomt van onze opvang-groepen naar het onderwijs.

Wenbeleid

De overgang naar een volgende groep is voor ieder kind een ingrijpende gebeurtenis. Als zodanig wordt de overgang met zorg gepland en het kind wordt zorgvuldig begeleid. De beslissing om een kind naar een volgende groep te laten overgaan wordt genomen door de pedagogisch medewerker. Wij plannen, ruim voor de overgang, te allen tijde een afspraak met de ouder in. Tijdens dit persoonlijk gesprek bekijken we samen de uitgevoerde observaties en het welbevinden van het kind binnen de groep.

Tijdens dit gesprek krijgt de ouder tevens alle informatie over de nieuwe groep. Bij de overgang van de ene groep naar de andere wordt uw kind nauwkeurig gevolgd en de voortgang wordt besproken met de ouder(s)/ verzorger(s). Uw kind wordt stap voor stap door de vertrouwde pedagogisch medewerkster begeleid naar de nieuwe groep.

Uitwisselen van informatie

Ons Kindbureau staat voor een goede communicatie met ouders. Het is zelfs een randvoorwaarde om de opvang van kinderen goed te laten verlopen. Communicatie vindt plaats door Ons Kindbureau als organisatie richting medewerkers, ouders en de oudercommissie. Wij maken voor de communicatie gebruik van verschillende communicatiemiddelen: mondelinge communicatie, email, website, oudergesprekken, telefoon en brieven en ouderapp. De informatie kan gaan over het individuele kind, de stamgroep, bijzondere activiteiten of de organisatie.

Individuele contacten

Wij hechten in onze kindcentra veel waarde aan persoonlijk contact met de ouders. Onze medewerkers kunnen namelijk aan de hand van informatie veel beter inspelen op de behoefte van uw kind. Tijdens het halen vertellen onze medewerkers uw graag even hoe de dag is verlopen, welke activiteiten het kind heeft uitgevoerd en of er bijzonderheden zijn geweest. Deze momenten zijn erg belangrijk, ook voor de kinderen. Indien ouders een apart gesprek willen met een van onze medewerkers kan daar natuurlijk altijd een afspraak voor gemaakt worden.

Schriftelijke informatie

Ieder kwartaal ontvangen alle ouders via Ons Kindbureau een algemene nieuwsbrief. Hierin staat informatie die voor ouders van belang kunnen zijn. Onderwerpen kunnen zijn: beleidsveranderingen, informatie over pedagogische zaken, de oudercommissie, personele veranderingen, festiviteiten, activiteiten enz. Naast de nieuwsbrief hebben we de ouderapp waarin berichten vanuit Ons Kindbureau of de groepen verstuurd kunnen worden. De Verbetermeter is een geautomatiseerde tool om oudertevredenheid te meten. Dit doen we continue, door op vaste momenten een vragenlijst te versturen naar de ouders. Daarnaast hebben we vanuit het Kindcentrum nog locatie specifieke nieuwsbrieven.

Oudercommissie

Alle kindercentra beschikken over een oudercommissie. Deze overlegt een aantal keer per jaar met de locatiemanager over het interne beleid op het kinderdagverblijf. Het gaat daarbij om zaken als de uitvoering van het pedagogisch beleidsplan, voedingsaangelegenheden en de Risico-Inventarisatie Veiligheid en Gezondheid (RI). De oudercommissie heeft op deze zaken adviesrecht. Daarnaast is de oudercommissie soms betrokken bij het organiseren van ouderavonden en feesten.

Kindcentrum de Hoven beschikt over een KC- raad waar de oudercommissie samen met de medezeggenschapsraad (MR) alle ouders van het Kindcentrum vertegenwoordigt. Daarin zijn ouders van de verschillende groepen vertegenwoordigd. De KC- raad heeft als doel de belangen van zowel ouders als kinderen te behartigen. De KC- raad vergadert minimaal 4 keer per jaar, op uitnodiging is de locatiemanager daar minimaal 2 keer bij aanwezig. Indien nodig hebben de voorzitter van de OC en de locatiemanager vaker contact. De agenda wordt altijd minimaal 1 week van tevoren op de informatieborden gehangen, de notulen zijn opvraagbaar via de OC. Van de vergaderingen worden notulen gemaakt. Het emailadres waarop de oudercommissie te bereiken is; kcraad@kcdehoven.nl

Extra dag afname/incidenteel ruilen

Kinderen komen zoveel mogelijk op vaste dagen. Zo zorgen we voor stabiliteit en het gevoel van veiligheid. Maar natuurlijk kan het voorkomen dat je als ouder eens op een andere dag opvang nodig hebt voor je kind(eren). Je kunt dan een extra opvang dag aanvragen of gebruikmaken van onze ruilservice.

Ruilen is een extra service

Ruilen kan wanneer er plek is op de groep en wanneer er voldoende pedagogisch medewerkers beschikbaar zijn volgens de wettelijk vastgestelde beroepskracht-kind ratio. Het is dan ook een service.

Opbouw van ruiltegoed

- Om ruiltegoed op te bouwen vragen wij je jouw kind tot 2 kalenderdagen voorafgaand aan de opvang dag af te melden via het ouderportaal of de ouderapp.
Voorbeeld: Je kind komt op 30 mei niet. Geef je dit door vóór 28 mei, dan bouw je ruiltegoed op.
- Weet je al dat je kind een bepaalde dag niet gaat komen? Dan kun je dit vanaf 90 kalenderdagen vooraf aangeven in de ouderapp.
- Ruiltegoed kan worden opgebouwd over een hele dag of een dagdeel.
- Heb je jouw kind afgemeld? Dan vervalt jouw recht op deze dag en kunnen wij deze toewijzen aan een ander kind. Wanneer je toch opvang nodig hebt op deze dag en er is nog plaats, is jouw kind natuurlijk van harte welkom! Dit beschouwen wij dan als een aanvraag voor extra opvang (je hebt inmiddels ruiluren opgebouwd met de eerdere afmelding), die je kunt indienen via de ouderapp.
- Meld je een goedgekeurde ruilaanvraag af, dan ontvang je geen ruiluren.

Opnemen van ruiluren

- Een ruilaanvraag kun je maximaal 90 kalenderdagen tot minimaal 3 kalenderdagen vooraf aanvragen via de ouderapp. Bijvoorbeeld: je wilt op 11 mei opvang. Dit kun je vanaf 11 februari tot en met 7 mei aanvragen via de ouderapp.
- Heb je opvang nodig binnen 3 kalenderdagen? Neem dan contact op met de locatie om te kijken wat de mogelijkheden zijn.

- Uiterlijk 2 weken voor de aangevraagde dag hoor je of je aanvraag is goedgekeurd of niet.
- Een ruilaanvraag die nog niet is goedgekeurd, kun je altijd annuleren met behoud van ruiluren.
- Het ruiltegoed kan alleen ingezet worden voor een van de diensten van Ons Kindbureau.

Beoordelen van ruilaanvragen

- Aanvragen worden op volgorde van binnenkomst behandeld.
- Wij streven er natuurlijk naar jouw kind een plaats te bieden op zijn of haar vaste groep. Wanneer er alleen nog plaats is op een andere groep, overleggen we altijd eerst of je hiervan gebruik wilt maken.

Geldigheid van ruiltegoed

*Heb je jouw kind afgemeld? De ruiluren zijn vanaf maximaal 30 kalenderdagen vóór de afgemelde datum tot 90 kalenderdagen erna geldig. We gebruiken altijd de eerst opgebouwde ruiluren.

o Voorbeeld 1: je meldt 31 mei af op 16 maart. Je tegoed is dan geldig vanaf 1 mei tot en met 29 augustus.

o Voorbeeld 2: je meldt 31 mei af op 20 mei. Je tegoed is dan geldig vanaf 20 mei tot en met 29 augustus.

- Ruiluren zijn eenmalig inzetbaar. Wanneer jouw kind toch niet op de afgesproken ruildag komt, kun je de ingezette ruiluren niet nogmaals gebruiken.
- Je kunt de kind gebonden ruiluren meenemen als je van locatie verandert.
- Wisselt jouw kind van dagopvang naar buitenschoolse opvang? Dan vervallen de opgebouwde ruiluren uit de dagopvang.
- Als het opvangcontract is beëindigd, vervallen de opgebouwde ruiluren. Na de laatste contractdag kun je geen ruiluren meer inzetten. Heb je ruiluren ingezet na het beëindigen van het opvangcontract? Dan zijn deze helaas niet meer geldig en ontvang je een factuur voor deze uren.
- Ruiluren zijn kind gebonden en kunnen niet worden overgedragen naar andere kinderen. Wanneer je op een dag meer uren opvang afneemt dan het aantal ruiluren dat je nog hebt, dan ontvang je voor alle opvanguren een factuur. Op deze dag worden dan geen ruiluren ingezet
- Je kunt alleen ruiluren inzetten die al zijn opgebouwd.
- Ruiluren zijn niet inwisselbaar voor geld

Klachtenprocedure

Bent u tevreden, vertel het een ander! Bent u niet tevreden, vertel het ons. Indien u niet tevreden bent over de werkwijze of andere zaken kunt u contact opnemen met "de geschillencommissie".

Meer informatie kunt u lezen op www.deklachtencommissie.nl

Klachtenprocedure

- Een goede en zorgvuldige klachtenprocedure is in ieders belang. Wij hebben daarom een interne en externe klachtenprocedure voor ouders opgesteld, die via de website beschikbaar is voor ouders of opgevraagd kan worden bij de locatiemanager. In het algemeen raden wij ouders aan een klacht te bespreken op de plaats waar de klacht zich afspeelt en/of met de persoon om wie het gaat. Dat kan een pedagogisch medewerker, een locatiemanager of iemand van de klantenservice zijn. Een rustig gesprek kan vaak al veel oplossen. Zijn ouders echter na deze eerste stap niet tevreden, dan kunnen zij contact opnemen met de directeur. Klachten kunnen ook altijd direct worden voorgelegd aan de geschillencommissie. Wij zijn aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang.

Kwaliteitsborging

Op onze kinderdagverblijven wordt dagelijks gestreefd naar het leveren van een zo hoog mogelijke kwaliteit. Binnen elke divisie is een kwaliteitsmanager werkzaam die ondersteuning biedt aan de verschillende locaties t.b.v. de kwaliteit op het gebied van pedagogiek, veiligheid en gezondheid.

Op verschillende manieren is aandacht voor kwaliteit:

Deskundigheidsbevordering

Elk jaar wordt er een opleidingsplan opgesteld voor locatiemanagers en pedagogisch medewerkers. Er is een trainer in dienst, die traint op pedagogische onderwerpen. Daarnaast draagt de locatiemanager ook zorg voor de deskundigheidsbevordering van de pedagogisch medewerkers. Dit gebeurt middels diverse overlegvormen, waarin pedagogische onderwerpen en protocollen jaarlijks terugkeren.

Aandacht voor pedagogische kwaliteit

Jaarlijks wordt er plan gemaakt waarin o.a. aangegeven wordt welk pedagogische aandachtspunten aan bod komen. Deze worden uitgewerkt, geëvalueerd en bijgesteld waardoor er cyclisch gewerkt wordt aan het verbeteren van de pedagogische kwaliteit.

Pedagogisch coach/beleidsmedewerker

Vanaf januari 2019 kent de kinderopvang deze nieuwe functie die twee belangrijke taken kent:

1. Ontwikkeling en invoering pedagogische beleid
2. Coachen van pedagogisch medewerkers

De functie pedagogisch coach kenmerkt zich door het leveren van een bijdrage aan de totstandkoming en implementatie van pedagogische beleidsvoornemens binnen de kinderopvangorganisatie. De doelgroep en het soort opvang waarbinnen deze functie voorkomt kan verschillen, zoals kinderdagverblijven, buiten-, tussen-, en/ of naschoolse opvang.

Activiteiten ten aanzien van het pedagogisch beleid uitvoeren (binnen het kindercentrum op de groep)

Vertaalt pedagogisch beleid naar concrete activiteiten en levert een bijdrage aan de implementatie hiervan binnen het kindercentrum (op de groep).

Bewaakt het kwaliteitsniveau van het pedagogisch beleid binnen de organisatie; evalueert hiertoe activiteiten die in het kader van het pedagogisch beleid worden uitgevoerd.

Signaleert ontwikkelingen, knelpunten en verbetermogelijkheden binnen het kindercentrum (op de groep) ten aanzien van het pedagogische beleid en doet op basis hiervan voorstellen voor de beleidsvorming aan de leidinggevende.

Resultaat: Activiteiten uitgevoerd, zodanig dat een aantoonbare bijdrage is geleverd aan het behalen van de doelstellingen, en verbeteringen/ aanpassingen in het pedagogisch beleid kunnen worden doorgevoerd.

Advies en begeleiding bieden

Begeleidt gevraagd en ongevraagd pedagogisch medewerkers bij het uitvoeren van het pedagogisch beleid in complexe situaties.

Werkt waar nodig in de uitvoering mee ten behoeve van coaching en intervisie van pedagogisch medewerkers.

Resultaat: Advies en begeleiding geboden, zodanig dat een aantoonbare bijdrage is geleverd aan de deskundigheidsbevordering van pedagogisch medewerkers.

Informatie overdragen

Draagt kennis en informatie over het pedagogisch beleid over ten behoeve van deskundigheidsbevordering, zowel in als extern (scholen, ouders etc.).

Geeft voorlichting, informatie en advies aan in- en externe belanghebbenden

Resultaat: Informatie overgedragen, zodanig dat zowel in- als externe belanghebbenden op tijd zijn voorzien.

Het coaching plan kun je ten alle tijden bij de locatiemanager en/of bij de pedagogisch coach op het servicebureau inzien.

Protocollen

Naast dit pedagogisch beleid zijn er protocollen, handreikingen of richtlijnen opgesteld om de veiligheid en gezondheid van de kinderen op de locatie te waarborgen. Hieronder worden de belangrijkste genoemd, deze zijn in te zien via de locatiemanager.

Voeding en beweging

Wij volgen de richtlijnen van het voedingscentrum bij de maaltijden en tussendoortjes. De afspraken rondom voeding zijn vastgelegd in de richtlijnen voeding en beweging. Hierdoor kunnen medewerkers de juiste voedselkeuze maken en voldoende bewegingsactiviteiten aanbieden aan kinderen die de opvang bezoeken. Voor traktaties en feesten is een handreiking opgesteld. De richtlijn en traktatietips zijn inzichtelijk via de website van de locatie.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Binnen het kinderdagverblijf wordt gewerkt met de 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling' die is ontwikkeld voor de kinderopvang. Deze meldcode voldoet aan de door convenantpartijen opgestelde criteria, de locatiemanager is de aandacht functionaris. De meldcode is inzichtelijk via de website van de locatie.

Zorgkinderen

Het kan zijn dat bij de aanmelding of bij het intakegesprek met ouders naar voren komt dat er extra begeleiding voor het kind nodig is. Er wordt voor de plaatsing zorgvuldig gekeken naar de mogelijkheden op de locatie. We gaan met de ouders en eventuele andere (externe) betrokkenen in overleg om te kijken of de opvang op de locatie past binnen onze mogelijkheden en aansluit bij wat het kind nodig heeft. We streven ernaar om voor elk kind een opvangklimaat te creëren waarbinnen het zich optimaal kan ontwikkelen. Om ervoor te zorgen dat we continu aansluiten bij de behoefte van het kind stellen we een plan van aanpak op waarin we de opvang evalueren zodat we tijdig afspraken kunnen bijstellen. Wij werken samen met lokale opvoedinstanties en/of zorginstanties die we in samenspraak met ouders kunnen inschakelen om met ons mee te kijken.

Tijdens de opvangperiode kunnen er zorgen ontstaan over het gedrag of de ontwikkeling van een kind. Deze zorgen worden door de mentor met ouders besproken zodat er samen gekeken kan worden wat nodig is voor het kind. Daarnaast bespreekt de mentor de zorg rondom een kind altijd met de locatiemanager, dit kan bijvoorbeeld tijdens een groepsoverleg of een individueel overleg. Dit gebeurt meestal a.d.h.v. een ingevuld observatieformulier, ingevuld door de mentor. Daarnaast kan de interne begeleider van het kindcentrum of de pedagogisch coach geraadpleegd worden voor het beantwoorden van vragen en ondersteuning bij observaties.

In verschillende gemeentes zijn er samenwerkingsverbanden tussen kinderopvangorganisaties en organisaties voor jeugd- en opvoedhulp. Binnen deze initiatieven worden pedagogisch medewerkers ondersteund in de begeleiding van een kind.

Daarbij is het ook van belang om de zorg van de ouders en de opvang met elkaar af te stemmen. Zo ontstaat voor het kind de juiste balans en kan het vaak gebruik (blijven) maken van de reguliere opvang en het onderwijs.

Op de sociale kaart van de locatie staan alle externe instanties vermeld met wie wij kunnen samenwerken als wij vragen hebben over kinderen. Ook kunnen we ouders naar deze instanties verwijzen zodat zij daar hun vragen kunnen stellen en via deze instanties de nodige zorg kunnen ontvangen.

Veiligheid en gezondheidsbeleid

Het doel van dit beleid is de veiligheid en gezondheid van de kinderen zo veel mogelijk te waarborgen. Het uitgangspunt voor het veiligheids- en gezondheidsbeleid is dat we de kinderen beschermen tegen grote risico's en leren omgaan met kleine risico's. Dit vereist dat we inzicht hebben in mogelijke risico's én dat er een goed veiligheids- en gezondheidsbeleid wordt gevoerd op de locatie. Dit beleid staat op de website van de locatie.

De locatiemanager neemt elk jaar een risico-inventarisatie af op het gebied van veiligheid en gezondheid. Op basis hiervan wordt gekeken welke aandachtspunten er zijn op een locatie. Er wordt door de locatiemanager een plan van aanpak gemaakt. Vanuit deze inventarisaties worden er werkafspraken opgesteld voor de locatie.

Uitstapjes

Dit protocol bevat een standaardwerkwijze om de risico's rondom veiligheid van kinderen bij incidentele uitstapjes te beperken.

Ziek kind

Wanneer een kind ziek is of zich niet lekker voelt, dan zijn wij van mening dat wij dat kind niet de aandacht kunnen geven die hij/zij verdient. Een ziek kind vraagt vaak één op één aandacht en dat kunnen we op de groep niet bieden. Als het kind in de loop van de dag op het kindercentrum ziek wordt (koorts, diarree, veel huilen, niet willen eten of drinken, pijn) dan wordt er contact met ouders opgenomen. Niet het streepje op de thermometer maar het welbevinden van het kind is hierbij voor ons de graadmeter. Een pedagogisch medewerker heeft het recht van een ouder te vragen om het kind zo snel mogelijk op te komen halen. We doen dit alleen wanneer het echt noodzakelijk is. Als de ouders zelf niet kunnen komen bellen we met het noodadres dat de ouders bij ons heeft opgegeven in het kennismakingsgesprek. Het is hierom van groot belang dat de pedagogisch medewerkers over de juiste telefoonnummers beschikken waarop op de ouder en de contactpersoon, bereikbaar zijn.

Toediening geneesmiddelen

Hier wordt de werkwijze bij zieke kinderen en medische handelingen op het kinderdagverblijf beschreven. Dit protocol volgt de richtlijnen van de wet BIG. Deze werkwijze is in te zien via de website van de locatie.

Klanttevredenheidsonderzoek/VerbeterMeter.

VerbeterMeter is een geautomatiseerde tool om oudertevredenheid te meten. Dit doen we continue, door op vaste momenten een vragenlijst te versturen naar de ouders. Dit resulteert in een dashboard waarop we eenvoudig en op ieder moment de tevredenheid kunnen aflezen. Aangevuld met de vrije opmerkingen van ouders kunnen we zo snel inspelen op actuele zaken. Daarnaast wordt ouders op verschillende momenten gedurende de opvang van een kind gevraagd om hun bevindingen, meestal vanuit het kinderdagverblijf waar het kind geplaatst is.

Vertrouwenspersoon

In dit beleid staat beschreven hoe te handelen tegen psychosociale belasting, het aanstellen van een vertrouwenspersoon en de aandachtspunten.

Binnen ons Kindbureau is Inge van Boxmeer (pedagogisch coach Ons Kindbureau) voor de medewerkers benoemd als vertrouwenspersoon.

Binnen ons Kindcentrum is Simone Verboord de interne vertrouwenspersoon.

Personeel

Vaste pedagogisch medewerkers

Elke groep beschikt over vaste en vertrouwde pedagogisch medewerkers. Bij afwezigheid door vakantie en/of ziekte worden zij zoveel mogelijk vervangen door collega's of bekende invalkrachten. Ook in de vakantieperiode is minimaal 1 vaste pedagogisch medewerker aanwezig op de groep. Alle medewerkers, inclusief invalkrachten, beschikken over een erkend diploma voor het werken in de kinderopvang en een verklaring omtrent gedrag. Ouders worden via de nieuwsbrief geïnformeerd over wijzigingen m.b.t. personeel.

Opleidingseisen

De kwalificatie-eisen voor pedagogisch medewerker kinderopvang en buitenschoolse opvang liggen vast in de cao-kinderopvang. De opleidingen die daarin voor de kinderopvang (0 tot 4 jaar) worden genoemd zijn automatisch ook toereikend om op de buitenschoolse (4 en met 12 jaar) te werken. Daarnaast worden er in de cao-opleidingen genoemd die specifiek geschikt zijn om te werken op een BSO. Voor deze opleidingen geldt dat deze ontoereikend zijn om in de kinderdagopvang te werken.

Beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers

Binnen Ons Kindbureau werken wij met een BPV-beleid waarin beschreven wordt hoe wij omgaan met de verantwoordelijkheden en taken van beroepskrachten-in-opleiding en stagairs. Dit hangt af van de opleiding die ze volgen (PW 3 en 4), het jaar van de opleiding en de stage-ervaring die ze al hebben opgedaan. Er is een opbouw in de soort taken en de verantwoordelijkheden, behorend bij het beroep van pedagogisch medewerker: de verzorging en ontwikkeling van het kind en de groep. Uitgangspunt hierbij is dat de beroepskrachten-in-opleiding en stagairs eerst meekijken bij de taken en verantwoordelijkheden, dit daarna onder begeleiding uitvoeren voordat ze deze taken en verantwoordelijkheden zelfstandig oppakken. De taken worden uitgevoerd onder begeleiding en verantwoording van een gediplomeerd pedagogisch medewerker middels het geven van feedback tijdens het uitoefenen van de taken. Tijdens begeleidingsgesprekken wordt het leerproces geëvalueerd en afspraken gemaakt over de taken en verantwoordelijkheden voor de komende periode. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van het 'waarderingsformulier' uit het BPV-beleid. Dit formulier is gebaseerd op de kerntaken uit het kwalificatiedossier (opleiding pedagogisch medewerker kinderopvang). Uiteraard is er daarnaast ruimte voor de opdrachten vanuit de opleiding. De stagebegeleider is een ervaren beroepskracht die hiervoor een interne training heeft gevolgd.

Eerste en tweedejaars beroepskrachten-in-opleiding en stagiairs worden ingezet op een vaste groep. Dit in verband met hun ontwikkelingsfase. Derdejaars beroepskrachten-in-opleiding en stagiairs kunnen op meerdere groepen binnen dezelfde locatie worden ingezet. Het inzetten van een derdejaars beroepskrachten-in-opleiding en stagiair op meerdere groepen is ter beoordeling aan de praktijkopleider en locatiemanager.

Inzet stagiaires

Op grond van de Regeling Wet Kinderopvang geldt dat maximaal een deel, in ieder geval een derde (33%), van het totaal minimaal aantal op een locatie in te zetten beroepskrachten mag bestaan uit pedagogisch medewerkers in ontwikkeling, student-werknemers en stagiairs. De 33% regeling geldt niet voor medewerkers die al gekwalificeerd zijn.

Sociale kaart

Servicebureau Ons Kindbureau

Spirealaan 8

5247HK Rosmalen

073 851 1158 ✉ info@onskindbureau.nl

Stafkantoor ATO-Scholenkring

Postbus 185, 5240 AD Rosmalen

telefoon: 073-850 77 88

✉ info@ato-scholenkring.nl www.ato-scholenkring.nl

Bevoegd gezag ATO-scholenkring 's-Hertogenbosch e.o.

College van Bestuur: Hans Tijssen en Ankie de Laat

✉ hanstijssen@ato-scholenkring.nl en ankiedelaat@ato-scholenkring.nl

telefoon: 073- 850 77 88

Stafbureau Stichting SIGNUM

Postbus 104

5240AC Rosmalen

073-8507850

info@signumonderwijs.nl

www.signumonderwijs.nl

Centrum Jeugd & Gezin

Vogelstraat 2

5212 VL 's-Hertogenbosch

telefoon: 088-368 63 07 (secretariaat) of 0800-644 14 14 (gratis)

✉ info@cig-s-hertogenbosch.nl www.cig-s-hertogenbosch.nl

Inspectie kwaliteit kinderopvang Inspecteur Kinderopvang

Leo Procee

✉ l.procee@ggdhvb.nl www.ggdhvb.nl

T: 088-3686845

Inspectie van het Onderwijs

Postbus 530, 5600 AM Eindhoven

telefoon: 040-219 70 00

✉ info@owinsp.nl www.onderwijsinspectie.nl

Meldpunt vertrouwensinspecteurs telefoon: 0900-113 111

Jeugdgezondheidszorg/ GGD Hart voor Brabant Vestiging 's-Hertogenbosch

Vogelstraat 2

5212 VL 's-Hertogenbosch
Postbus 3024, 5003 DA Tilburg
telefoon: 0900-463 64 43
✉ www.ddjgz.nl www.ggdhvb.nl

Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds

Stichting Jeugdsportfonds/Jeugdcultuurfonds 's-Hertogenbosch/Vught Kooikersweg 2, 5223 KA 's-Hertogenbosch

Tessa Romeijn, telefoon: 073 – 613 13 76

✉ shertogenbosch@jeugdsportfonds.nl

✉ shertogenbosch@jeugdcultuurfonds.nl

Jeugdverpleegkundige

GGD telefoonnummer afdeling JGZ (tevens afsprakenbureau)

Telefoon: 0900-463 64 43

✉ www.ddjgz.nl www.ggdhvb.nl

SKK Postbus 398 3740 AJ Baarn

Kinder- en jongerentelefoon

Gratis telefoon: 0800-0432 (14.00-20.00 uur)

Klachten over pesten, geweld en (seksuele) intimidatie Vertrouwensinspecteur van het onderwijs

telefoon: 0900-113 111

Klachtencommissie

Stichting KOMM, regio Midden/Oost Mevrouw G. van Rangelrooij Postbus 32, 5328 ZG Rossum
telefoon: 06-531 077 31

✉ k.o.m.m@tiscali.nl www.komm.nl

www.klachtkinderopvang.nl

Leerplichtambtenaar

Gemeente 's-Hertogenbosch

Postbus 12345

5200 GZ 's-Hertogenbosch

Telefoon: 073-615 51 55

✉ leerplicht@s-hertogenbosch.nl

Fysiotherapiepraktijk

Samenwerkingsverband SWV PO de Meierij

Bezoekadres: Floriant, Kooikersweg 301, 5223 KE 's-Hertogenbosch secetariaat@demeierij-po.nl

Postadres: Postbus 2071, 5202 CB 's-Hertogenbosch www.demeierij-po.nl

Logopedie Heleen van de Veerdonk

Praktijk Rosmalen De Groote Wielen, Allegroweg 2, 5245 AH Rosmalen Tel. 06-24827515 of 06-50479634

Openingstijden: maandag t/m vrijdag 8.30 t/m 18.00

www.logopediepraktijkheleenvandeveerdonk.nl

Frank Willems, Ondersteuningsmanager

telefoon: 073-851 13 00 – 06-467 896 85

✉ secretariaat@demeierij-po.nl

www.demeierij-po.nl

Schoolmaatschappelijk werk

Juvans, Maatschappelijk Werk en Dienstverlening

Telefoon: 073-644 42 44

✉ info@juvans.nl

www.juvans.nl

Tandverzorging

Centrum voor Tandzorg 's-Hertogenbosch Eekbrouwersweg 4, 5233 VG 's-Hertogenbosch

Groote Wielenlaan 109, 5247 JB Rosmalen telefoon: 073-641 65 65

✉ info@centrumtandzorg.nl www.centrumtandzorg.nl

Veilig Thuis Brabant-Noordoost

Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling Oude Vlijmenseweg 112, Postbus 1163

5223 GS 's-Hertogenbosch

telefoon: 073-687 1275 (voor professionals) / 0800-2000 (gratis)

✉ info@veiligthuisbrabantnoordoost.nl www.vooreenveiligthuis.nl

Literatuur

- Oudercommissiereglement
- CAO kinderopvang
- Wet kinderopvang
- Wet Innovatie een Kwaliteit Kinderopvang (IKK)
- Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk
- Ontwerpbesluit tot het stellen van eisen aan de kwaliteit van de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk (Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk)
- BKK, Fukkink, R. (eindredactie) (2017) – Pedagogisch curriculum voor het jonge kind in de kinderopvang – Bohn Stafleu van Loghem, Houten
- IJzendoorn, M.H. van, Tavecchio, L.W.C, Riksen-Walraven, J.M.A. van (2004) – De kwaliteit van de Nederlandse kinderopvang – Boom, Amsterdam.
- Hoex, J., Kwok, S.(2009) - Pedagogische kwaliteit op orde – Nederlands Jeugd Instituut, Utrecht.
- Kálló, E., (2012) De oorsprong van vrij spelen volgens Emmi Pikler – Emmi Pikler Stichting, Amsterdam
- Singer, E., Kleerekoper, L. (red.)(2010) Pedagogisch kader kindercentra 0 – 4 jaar – Elsevier Gezondheidszorg, Amsterdam.
- Schreuder, L., Boogaard, M., Fukkink, R., Hoex, J.(2011) - Pedagogisch kader kindercentra 4 – 13 jaar – Reed Business, Amsterdam.
- Keulen, A. van, Singer, E. (2012) Samen verschillend. Pedagogisch kader diversiteit in kindercentra 0 – 13 jaar – Reed Business, Amsterdam.
- Singer, E. (2015) Speels, liefdevol en vakkundig – SWP, Amsterdam.
- NJI factsheets over media-opvoeding:
- Delfos, M. (2013) Virtuele ontwikkeling van de jeugd – SWP, Amsterdam.
- Pont, S. (2012) Mensenkinderen! – Bert Bakker, Amsterdam
- Jan Dirk Imelman, Sienke Goorhuis-Brouwer, Wilna, Meijer (2019)- Psychologie en pedagogiek van het jonge kind
- Pedagogische kwaliteit in de praktijk (2018) – Hester Baars en Ron Baars